

POROČILO

O DELU IN
FINANČNEM
POSLOVANJU
FIHO

ZA LETO 2011

Kazalo

UVODNA PREDSTAVITEV	3
UPRAVLJANJE FUNDACIJE	4
UPRAVLJANJE DELNIŠKE DRUŽBE LOTERIJE SLOVENIJE d.d.	6
PRIDOBIVANJE SREDSTEV	7
NEZAKONITI PONUDNIKI KLASIČNIH IGER NA SREČO	11
DELO SVETA, KOMISIJ IN NADZORNEGA ODBORA FIHO	13
DENARNI VIRI ZA FINANCIRANJE DEJAVNOSTI INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJ V LETU 2011	18

RAZPOREDITEV SREDSTEV FIHO INVALIDSKIM IN HUMANITARNIM ORGANIZACIJAM ZA LETO 2012	19
SODELOVANJE S FUNDACIJO ZA FINANCIRANJE ŠPORTNIH ORGANIZACIJ V REPUBLIKI SLOVENIJI	30
ODNOSI Z JAVNOSTMI	30
NADZOR NAMENSKE PORABE SREDSTEV FIHO V INVALIDSKIH IN HUMANITARNIH ORGANIZACIJAH	31
ZAKLJUČNE UGOTOVITVE IN RAZVOJNE PERSPEKTIVE	47

Uvodna predstavitev

Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: FIHO) je bila leta 1998 ustanovljena z Odlokom o ustanovitvi Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (Ur. list RS, št. 9/1998) in odtlej uresničuje namene, zaradi katerih je bila ustanovljena, tj. financiranje oz. sofinanciranje:

- izvajanja posebnih socialnih programov in storitev invalidskih organizacij oziroma socialnih programov humanitarnih organizacij za reševanje socialnih stisk in težav oziroma reševanje socialnih potreb posameznikov;
- delovanja invalidskih in humanitarnih organizacij;
- naložb v osnovna sredstva invalidskih in humanitarnih organizacij ter njihovo vzdrževanje.

Tako kot pretekla leta je tudi v letu 2011 FIHO sledila osnovnemu namenu, zaradi katerega je bila ustanovljena:

- organizacije, katerih dejavnosti je FIHO so/financirala, so s svojim delovanjem in izvajanjem programov pomembno prispevale k izboljšanju socialnega položaja svojih članov/uporabnikov oziroma k ohranjanju doseženega položaja in k ustvarjanju pogojev za kakovostno in neodvisno življenje uporabnikov/članov;
- sredstva FIHO so bila v organizacijah porabljena za namene, za katere so bila pridobljena, kar je fundacija tudi v letu 2011 ugotavljala z izvajanjem nadzorov v posameznih invalidskih in humanitarnih organizacijah, katerih dejavnosti je v letu 2010 so/financirala.

FIHO je o svojem delovanju obveščala javnost preko spletnih strani in obvestil za javnost predvsem po sejah sveta, v elektronskih novicah, občasno pa tudi preko drugih medijev. Poleg razporeditve sredstev FIHO na svoji predstavitveni strani objavlja tudi višine prejetih koncesijskih dajatev po posameznih koncesionarjih ter druge pomembne informacije o svojem delovanju.

Skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja ima FIHO na spletnih straneh objavljen Katalog informacij javnega značaja in ostale pomembnejše informacije v zvezi s FIHO. Skozi vse leto pa se je stalno srečevala s številnimi zahtevki za posredovanje informacij tako s strani invalidskih in humanitarnih organizacij kot posameznikov oz. uporabnikov.

Poročilo o delu in finančnem poslovanju FIHO za leto 2011 v nadaljevanju vsebuje delo sveta fundacije in njegovih organov, predstavitev denarnih virov s problematiko pridobivanja sredstev zaradi nezakonitega prirejanja iger na srečo, razporeditev sredstev invalidskim in humanitarnim organizacijam po posameznih namenih in namensko porabo odobrenih sredstev. Poročilo vsebuje tudi povzetek izvedenih nadzornih pregledov FIHO v letu 2011 o porabi sredstev v organizacijah, ki jih je FIHO sofinancirala v letu 2010.

Upravljanje fundacije

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije (Uradni list RS, št. 102/07) in s sklepom Državnega zbora RS o imenovanju članov sveta FIHO (Uradni list RS, št. 32/08 in Uradni list, št. 42/08) ter sklepom Vlade RS z dne 17. 4. 2008 o imenovanju njenih dveh predstavnikov v svet FIHO, fundacijo upravlja 30-članski svet (16 predstavnikov reprezentativnih invalidskih organizacij, 12 predstavnikov humanitarnih organizacij in 2 predstavnika Vlade Republike Slovenije).

Svet FIHO je takrat za svojega predsednika soglasno imenoval Mirana Krajnca, za namestnika predsednika pa mag. Toneta Kladnika.

Organi FIHO

Svet FIHO

Nadzorni odbor FIHO

Komisija za pripravo aktov FIHO

Komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev invalidskim organizacijam

Komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev humanitarnim organizacijam

Odpiranje vlog - humanitarna komisija

Direktor FIHO

mag. Janez JUG

Strokovna služba

Breda Oman

Nika Šlibar

Janja Vrečko

Dragi Mumelj

Po hudi bolezni je 26. 9. 2011 umrl direktor fundacije, mag. Janez Jug, ki je vodil fundacijo od 5. 6. 2005. Svet FIHO je na nadaljevanju 23. seje dne 10. 10. 2011 imenoval Tatjano Brumnič Smrekar za v. d. direktorico FIHO do 31. 12. 2011 pod pogoji, ki so veljali za direktorja FIHO. Tatjana Brumnič Smrekar, zaposlena na Zavodu invalidskih podjetij Slovenije kot sekretar-ka, je opravljala naloge vršilke dolžnosti direktorja fundacije po podjemni pogodbi s polovičnim delovnim časom.

**PRIKAZ REALIZIRANIH PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2011
V PRIMERJAVI Z REALIZACIJO 2009 in 2010**

	Realizacija 2009 a	Realizacija 2010 b	% b/a	Realizacija 2011 c	% c/b
SKUPAJ PRIHODKI (1 - 5)	21.774.822	19.590.179	90	20.986.150	107
1. PRIHODKI OD DOTACIJ, KONCESIJ	19.960.048	17.727.026	89	18.805.931	106
Prihodki od Loterije Slovenije	17.652.901	15.516.089	88	16.534.900	107
Prihodki od Športne loterije	1.178.131	1.152.334	98	1.240.463	108
Prihodki od posebnih iger na srečo	1.129.016	1.058.603	94	1.030.568	97
2. PRIHODKI OD DIVIDEND LOTERIJE SLOVENIJE	1.693.584	1.782.720	106	1.842.144	103
3. PRIHODKI OD OBRESTI	121.190	49.358	41	34.059	69
4. DRUGI PRIHODKI - črpanje rezerv invalidske organizacije				304.016	
5. DRUGI PRIHODKI	-	31.075	-		
SKUPAJ ODHODKI (1 - 10)	23.119.010	21.593.107	94	19.580.102	91
1. STROŠKI MATERIALA, ENERGIJE, STROKOVNE LITERATURE, DI	24.296	20.131	83	16.159	80
2. STROŠKI STORITEV	313.418	297.652	95	260.912	88
3. STROŠKI DELA	208.073	232.346	112	192.034	83
4. DRUGI STROŠKI	20.967	20.952	100	23.960	114
5. FINANČNI ODHODKI	-	975	-	976	100
6. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	-	2.646	-	-	
ODHODKI DELOVANJA FIHO (1 - 6)	566.754	574.702	102	494.041	86
7. AMORTIZACIJA	19.546	20.667	106	23.725	115
ODHODKI DELOVANJA FIHO (1 - 7)	586.300	595.369	102	517.766	87
8. ODHODKI ZA DOTACIJE INVALIDSKIM ORGANIZACIJAM	14.605.180	13.336.675	92	12.375.226	93
Invalidske org. ■ programi in delovanje	12.385.969	12.170.393	99	12.071.210	
Invalidske org. ■ naložbe	2.216.949	1.163.420	53	148.964	
Invalidske org. ■ rezervna sredstva	2.262	2.862	127	155.052	
9. ODHODKI ZA DOTACIJE HUMAN. IN SAMOPOMOČ. ORGANIZ.	7.927.539	7.661.063	97	6.501.384	85
Human. in samopomoč. org. ■ programi in delovanje	6.810.893	7.357.538	108	6.501.384	88
Human. in samopomoč. org. ■ naložbe	1.052.217	224.126	22	-	
Human. in samopomoč. org. ■ rezervna sredstva	64.429	79.399	124	-	
SKUPAJ ODHODKI ZA DOTACIJE (8 - 9)	22.532.719	20.997.738	94	18.876.610	90
10. REZERVACIJE	-	-		185.726	
Rezervacije ■ rezervna sredstva 2011 Invalidske organizacije				120.712	
Rezervacije ■ rezervna sredstva 2011 Humanitarne organizacije				65.014	

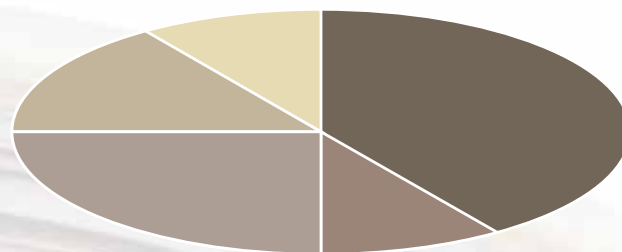
Upravljanje delniške družbe Loterije Slovenije, d.d.

Fundacija ima po Zakonu o lastninskem preoblikovanju Loterije Slovenije 40 % kapitalski delež. Fundacija svoje lastninske pravice uveljavlja preko Skupščine, skladno s Statutom delniške družbe pa imenuje tudi dva člana v 10-članski nadzorni svet. Na predlog sveta FIHO sta v tem obdobju člana nadzornega sveta Loterije Slovenije predsednik Rdečega križa Franc Košir in predsednik Društva distrofikov Slovenije Boris Šuštaršič, ki je hkrati tudi predsednik nadzornega sveta Loterije Slovenije. Svet fundacije že vrsto let opozarja, da je sestava nadzornega sveta Loterije Slovenije sicer v skladu z zakonodajo, ne pa tudi v skladu s kapitalskimi deleži, tako da interesi uporabnikov invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij niso primerno zastopani v smislu namena oblikovanja teh javnih sredstev.

FIHO skozi vsa leta aktivnega so/upravljanja Loterije Slovenije ugotavlja, da je mogoče dosledno neposredno uveljaviti interes fundacije na trgu klasičnih iger na srečo le skozi večji lastninski delež v tej delniški družbi. Trenutna lastniška struktura Loterije Slovenije določa zadovoljevanje dveh vrst interesov: na eni strani fundacija pričakuje čim višje koncesijske dajatve, na drugi strani pa lastniki od družbe pričakujejo čim višje dividende.

Lastniška struktura

Delničarji	Delež	Predstavniki v nadzornem svetu
Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij - FIHO	40 %	2
Kapitalska družba - KAD	25 %	1
Slovenska odškodninska družba - SOD	15 %	1
Fundacija za financiranje športnih organizacij – FŠO	10 %	1
Zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojenci	10 %	4
Vlada		1

Pridobivanje sredstev

Že ob ustanovitvi Loterije Slovenije so bila izoblikovana družbena izhodišča za so/financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. Izkazalo se je, da so koncesijske dajatve tako na področjih invalidske in humanitarne dejavnosti kakor tudi pri dopolnilnih športnih programih postale nepogrešljive in da odločilno vplivajo na razvoj pri vseh koristnikih. To še zlasti velja za posebne socialne programe, ki jih za posamezne skupine težjih invalidov izvajajo invalidske organizacije. Slepí, gluhi, mišično oboleli, paraplegiki, osebe z motnjami v duševnem razvoju ter vsi drugi invalidi z različnimi trajnimi telesnimi okvarami ali kroničnimi obolenji s svojimi specifičnimi socialnimi rešitvami, ki jih ustvarjajo po lastni meri in po strokovnih konceptih neodvisnega življenja invalidov, namreč pomenijo nepogrešljive sestavine splošnega sistema invalidskega in socialnega varstva. Pomembna kakovost loterijskih sredstev je tudi v tem, da za njihove uporabnike predstavljajo razmeroma zanesljiv in relativno stabilen vir financiranja.

Namenska poraba loterijskih sredstev se je ves čas ohranjala na področju invalidskih, humanitarnih in športnih dejavnosti. V času sedanje finančno-gospodarske krize pa so ta sredstva še toliko bolj pomembna, ker odločilno vplivajo na vzdržnost socialnega položaja invalidov, socialno ogroženih skupin prebivalstva in ohranjanja športa. Zato opozarjamo, da bi vsak poseg v ta namenska javna sredstva povzročil razpad delovanja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij in tako povzročil nepopravljivo družbeno škodo.

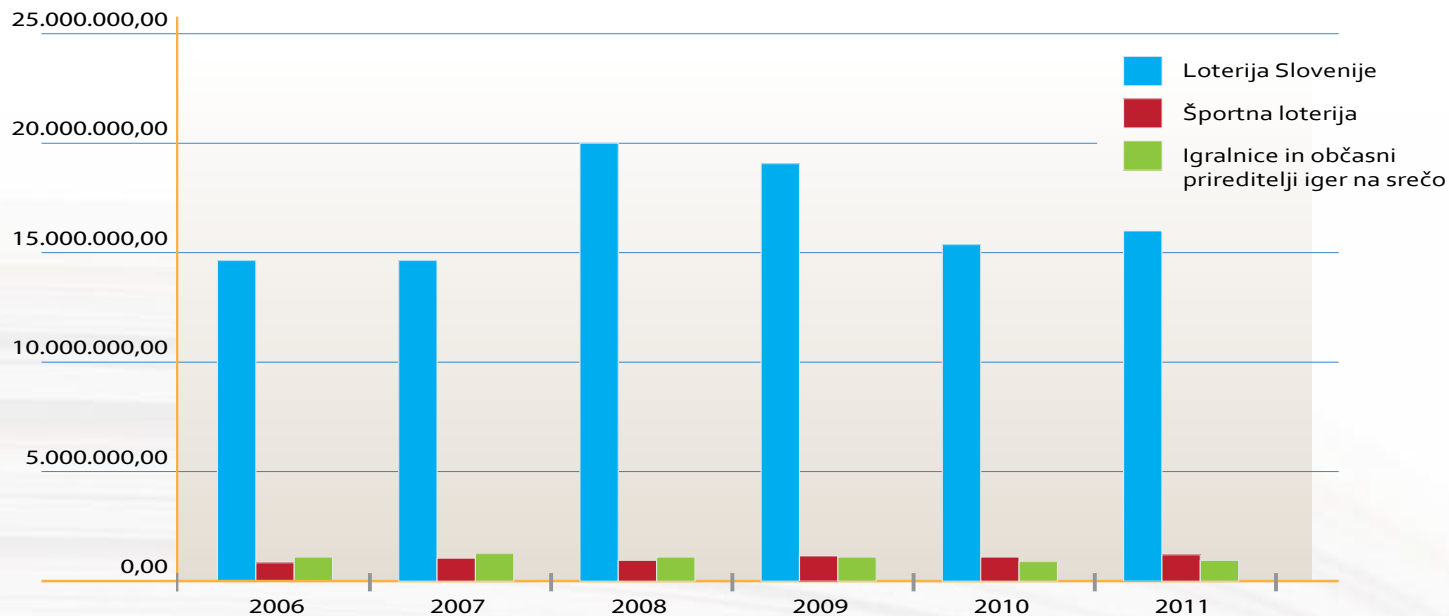
Odpiranje vlog - invalidska komisija

V skladu z Zakonom o igrah na srečo prirejata klasične igre na srečo Loterija Slovenije, d. d. in Športna loterija, d. d., ki trži 4 klasične igre na srečo. Prireditelj, ki trajno prireja klasične igre na srečo, odvaja koncesijsko dajatev v odstotku, ki ga določi Vlada Republike Slovenije s sklepom o dodelitvi koncesije za posamezno igro. Za dodeljene koncesije znašajo stopnje koncesijskih dajatev od 25 % do 45 % osnove, ki jo predstavlja vrednost prejetih vplačil, zmanjšana za izplačane dobitke. Koncesijske dajatve od prirejanja klasičnih iger na srečo v celoti prejemata fundaciji za so/financiranje invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij, medtem ko se od koncesijskih dajatev igralnic namenja fundacijama le 2,2 %.

Prilivi koncesijskih dajatev za 6-letno obdobje po posameznih prirediteljih

Leto	Loterija Slovenije	Športna loterija	Igralnice in občasni prireditelji iger na srečo	SKUPAJ
2006	14.867.666,00	739.593,12	1.207.336,89	16.816.602,01
2007	14.862.402,20	1.026.162,84	1.272.738,99	17.163.311,03
2008	20.268.373,00	1.125.186,00	1.190.080,00	22.585.647,00
2009	19.346.485,10	1.178.130,42	1.129.016,43	21.655.640,95
2010	15.516.089,01	1.152.333,53	1.058.602,98	17.729.035,52
2011	16.534.900,00	1.240.463,00	1.030.568,00	18.807.942,00

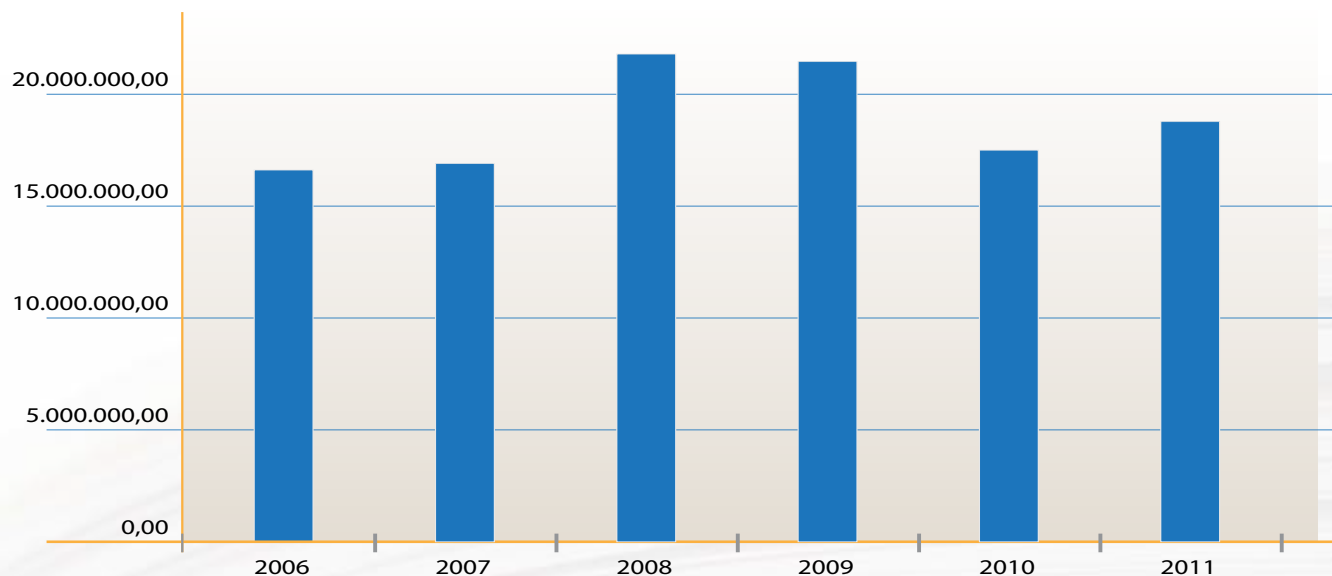
Prilivi koncesijskih dajatev za 6-letno obdobje po posameznih prirediteljih (v €)

Medijski prostor pri nas beleži pojavljanje domačih in tujih oglasov in povezave na spletne strani, ki ponujajo različne igre na srečo na svetovnem spletu. Prav tako se zlasti v gostinskih lokalih pojavljajo naprave, ki naj bi služile brezplačni zabavi gostov, vendar omogočajo tudi vplačila v igre na srečo in izplačila dobitkov. Te igre na srečo se prirejajo brez dovoljenja Urada za nadzor prirejanja iger na srečo in lastniki oz. prireditelji tako ne odvajajo koncesijskih dajatev obema fundacijama, hkrati pa tudi ne plačujejo davkov v integralni državni proračun.

Zaradi takih negativnih pojavov se zmanjšuje tržni delež aktualnim prirediteljem iger na srečo (Loterija Slovenije, Športna loterija, igralnice), ki imajo dovoljenje za prirejanje klasičnih oz. posebnih iger na srečo in plačujejo koncesijske dajatve ter davščine. Posledično to pomeni manj sredstev za FIHO. Država s svojimi pooblaščenimi institucijami premalo ščiti slovenske interese na tem področju.

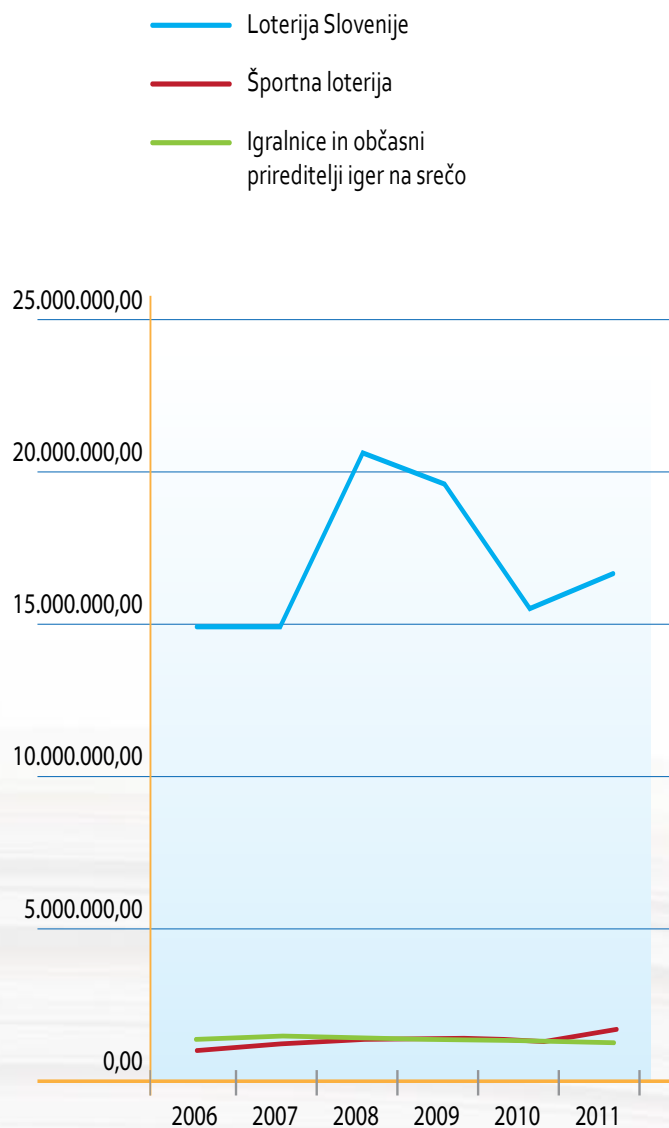
Gibanje koncesijskih dajatev v obdobju od 2006 do 2011 (v €)

Državni prireditelji klasičnih iger na srečo se na evropskem nivoju medsebojno interesno in poslovno povezujejo z namenom, da se klasične igre na srečo izvajajo na odgovoren družbeni način in zaradi povezovanja v širša območja prirejanja iger na srečo zaradi pridobivanja več sredstev za dobre namene. Vsak nacionalni prireditelj na podlagi koncesije oz. dovoljenja pristojnega organa svoje države prireja skupno igro po skupno dogovorjenih, potrjenih in veljavnih pravilih na svojem teritoriju, v skladu z nacionalno zakonodajo, združuje pa del vplačanih sredstev v skupni sklad za dobitke. S tem omogoča večje dobitke, ki jih udeleženci iger na srečo pričakujejo, zato so ti prireditelji tudi bolj konkurenčni in zato posegajo na tržni delež posamezne države.

Novelacija Zakona o igrah na srečo je v 3.a členu prinesla določilo, po katerem so prireditelji spletnih iger na srečo tudi igralnice. Glede na to, da od igralnic fundaciji prejmeta le 2,2 % koncesijskih dajatev, to v praksi pomeni, da je ogrožen dosedanji stabilni obseg so/financiranja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij, kajti spletne igre v sodobni družbi izpodrivajo dosedanje klasične igre na srečo.

Gibanje prihodkov FIHO po koncesionarjih od leta 2006 do 2011 (v €)

Struktura prihodkov FIHO po koncesionarjih v letu 2011

Nezakoniti ponudniki klasičnih iger na srečo

Nezakoniti ponudniki klasičnih iger na srečo s svojim delovanjem izvajajo nelegalno konkurenco zakonitim ponudnikom iger na srečo in posledično zaradi tega bistveno zmanjšujejo sredstva, namenjena invalidskim, humanitarnim in športnim organizacijam, saj ne vplačujejo koncesijskih dajatev obema fundacijama, hkrati pa tudi ne plačujejo davščin v integralni državni proračun.

Z razvojem informacijske tehnologije se je razširilo tudi prirejanje iger na srečo, ki potekajo preko svetovnega spleta in različnih drugih telekomunikacijskih sredstev. Tudi v slovenskem medijskem prostoru se pojavljajo različni prireditelji, ki ponujajo različne igre na srečo – tudi na svetovnem spletu. Med najbolj vidnimi nezakonitimi ponudniki teh iger so: BWin, Bet at home, Sportingbet. Omeniti velja tudi Internacional sport fundation, ki oglašuje v povezavo Sportingbet. Po anketi, ki jo je izvedla naša pogodbeni agencija za stike z javnostmi, naj bi znesek, ki ga iztržijo ti nezakoniti ponudniki in prireditelji internetnih iger na srečo, znašal preko 60 mio € letno. To pomeni znatno manj sredstev za zakonite prireditelje iger na srečo za državo, predvsem pa za obe fundaciji – za uporabnike programov invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. Zaradi opisane škode sta obe fundaciji, FIHO in FŠO, že konec leta 2006 vložili tožbo in predlog za začasno odredbo prepovedi prirejanja Bwin International Ltd. Gibraltar in Bwin Interactive Entertainment AG Avstrija.

Upravno sodišče RS je s pravnomočno sodbo že leta 2008 zavrnilo tožbo družbe Bwin International Ltd. Gibraltar zaradi prepovedi prirejanja iger na srečo s strani Ministrstva za finance, saj tožnik ni nikoli zaprosil za podelitev koncesije za opravljanje dejavnosti igralništva in s tem obveznosti plačevanja koncesijske dajatve. Bwin International se je sicer skliceval na opravljanje dejavnosti v tujini, dokazljivo pa je, da Bwin in ostali prireditelji preko oglaševanja celo po slovenskih gospodinjstvih z brezplačnimi vrednostnimi boni vabijo k igranju stav na spletu in v nasprotju z našimi prireditelji ne plačujejo koncesijskih dajatev, kar pomeni, da so na slovenskem teritoriju tuji prireditelji v privilegiranem položaju glede na domače prireditelje, ki plačujejo koncesijske dajatve.

Zato upravičeno pričakujemo, da bo novela Zakona o igrah na srečo to problematiko zadovoljivo rešila. Igre na daljavo prav tako kot zemeljske igre sodijo v izključno pristojnost države glede določanja njihovega obsega, strukture in pogojev prirejanja.

Odločitev Slovenije, da omeji spletne klasične igre na srečo le na imetnike dveh obstoječih koncesij za klasične igre, je odraz njene diskrecijske pravice uresničevanja pomembnih ciljev v javnem interesu. Od doslednosti ravnanja v javnem interesu so odvisne pravne možnosti, da se nezakonite ponudbe iz drugih držav učinkovito prepove.

Kaže, da se razmere na trgu klasičnih iger na srečo v Sloveniji ne morejo obrniti v smer spremenjenega tržnega pristopa, ki bi deloval na isti podlagi kot nezakoniti ponudniki tujih storitev. Ker v skladu s svojim poslanstvom Loterija Slovenije in

Športna loterija ne moreta vplivati na atraktivnost lastne ponudbe, mora država poskrbeti za učinkovito prepoved prirejanja iger na srečo nezakonitim operaterjem.

Pravno veljavni temelj za omejevanje nezakonite ponudbe omogoča izvajanje omejitev na več načinov. Če bo politika države na področju iger na srečo dosledno zagotavljala pomembne cilje v javnem interesu, je omejitev možno uresničiti na tak način, da bodo omejitve nesporne tudi z vidika prava EU.

Tudi sama fundacija se je že lotila reševanja te problematike. Nadaljevala bo z objavami sporočil preko medijev, ki so bila doslej in bodo tudi v bodoče namenjena igralcem klasičnih iger na srečo in jih bodo spodbujala k igranju iger na srečo, ki jih zakonito prirejajo domači prireditelji.

Delo sveta, komisij in nadzornega odbora FIHO

1. Svet FIHO

Pomembnejše naloge sveta so:

- sprejem aktov FIHO,
- sprejem letnega programa dela, finančnega načrta, zaključnega računa in poročila o delu FIHO,
- določanje meril in pogojev za uporabo sredstev FIHO za posamezne namene,
- imenovanje komisij ter nadzornega odbora,
- odločanje o razporejanju sredstev FIHO na posamezne uporabnike,
- upravljanje s premoženjem FIHO,
- imenovanje direktorja FIHO.

Za sprejemanje odločitev se je svet FIHO v letu 2011 sestel na petih rednih in treh izrednih sejah, enkrat pa je odločal tudi na korespondenčni način.

Svet FIHO je v letu 2011 obravnaval naslednje pomembnejše teme:

1.1. Zaključni račun FIHO za leto 2010

Pri vodenju poslovnih knjig in sestavljanju računovodskih izkazov je FIHO uporabljal računovodske predpise, ki so določeni v Zakonu o računovodstvu, Zakonu o javnih financah, Pravilniku o sestavljanju letnih poročil za druge osebe javnega prava;

knjigovodske evidence pa so bile vodene po kontnem planu za določene uporabnike enotnega kontnega načrta, ki je namenjen za vse pravne osebe javnega prava. Računovodski izkazi so izdelani v skladu z zakonskimi predpisi, prav tako izkaz prihodkov in odhodkov. Bilanca stanja prikazuje podatke o stanju osnovnih sredstev, kapitalskih naložbah, poslovnih terjatvah, depozitih na bankah, stanju denarnih sredstev na bančnem računu in stanju denarnih sredstev v blagajni, aktivne časovne razmejitve, vrednost kapitala, poslovne izide iz preteklih let in poslovni izid tekočega leta, kratkoročne poslovne obveznosti in pasivne časovne razmejitve – vse na dan 31. 12. 2010. V register osnovnih sredstev FIHO so bila vknjižena vsa osnovna sredstva, nabavljena v letu 2010, ter obračunana amortizacija na vseh osnovnih sredstvih po zakonsko predpisanih amortizacijskih stopnjah. Na dan 31. 12. 2010 je inventurna komisija v prostorih FIHO opravila popis osnovnih sredstev, blagajne, popis stanja denarnih sredstev in kratkoročnih terjatev ter popis stanja kratkoročnih obveznosti.

Višina prihodkov tekočega leta ni zadoščala za realizacijo sklepov sveta FIHO o razporeditvi sredstev invalidskim in humanitarnim organizacijam v letu 2010, saj so bila sredstva za odobrene naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje realizirana v glavnem le 50-odstotno.

Svet FIHO je sprejel računovodsko poročilo za poslovno leto 2010 in zaključni račun – bilanco stanja in izkaz prihodkov ter odhodkov, in sicer:

- skupaj prihodki	19.590.179,00 €
- skupaj odhodki	21.593.107,00 €
- presežek odhodkov nad prihodki	- 2.002.928,00 €

Presežek odhodkov nad prihodki v višini 2.002.928,00 € je fundacija pokrivala iz rezervnih sredstev preteklih obračunskih obdobj.

Člani sveta fundacije so izrazili resno zaskrbljenost o ugotovljenem presežku odhodkov nad prihodki v višini 2.002.928 € in ugotovili, da predstavlja resno ogrožanje realizacije sklepa o razporeditvi sredstev FIHO invalidskim in humanitarnim organizacijam v letu 2011.

1.2. Poročilo o delu in finančnem poslovanju FIHO za leto 2010

Poročilo o delu in finančnem poslovanju FIHO v letu 2010 so dobili Državni zbor RS, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Ministrstvo za zdravje. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je poročilo obravnaval in sprejel na 1. seji dne 15. 3. 2012.

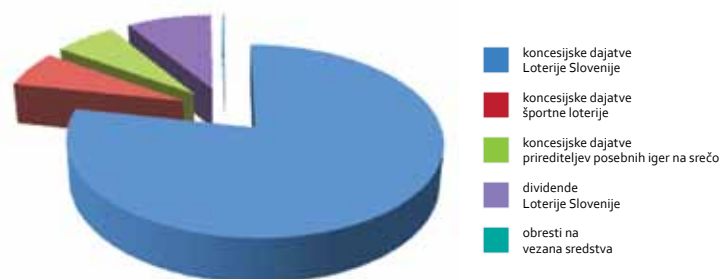
1.3. Finančni načrt za leto 2012

Svet FIHO na podlagi določb Pravilnika FIHO vsako leto najkasneje do 1. novembra sprejme finančni načrt, ki vsebuje načrtovane prihodke in odhodke za naslednje koledarsko leto. Vsebina in postopek sprejemanja finančnega načrta FIHO sta podrobneje urejena v 3. in 4. členu Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO (v nadaljevanju: Pravilnik). Kot prihodki FIHO se upoštevajo koncesijske dajatve od klasičnih iger na srečo (Loterija Slovenije, d. d., Športna loterija, d. d.), od posebnih iger na srečo (igralnice), od plačil za občasno prirejanje iger na srečo (tombole, srečelovi ...), pripadajoči del dividend Loterije Slovenije, d. d., obresti na vezana sredstva v banki ter drugi prihodki. Sestavni del kvote načrtovanih prihodkov predstavljajo tudi nerazporejena sredstva iz preteklega leta, če le-ta niso bila v celoti porabljena. 5. člen Pravilnika FIHO določa strukturo načrtovanih odhodkov oz. je osnova za pripravo načrtovanih deležev razpoložljivih sredstev za delovanje FIHO ter načrtovanih deležev za financiranje oz. sofinanciranje dejavnosti invalidskih ter humanitarnih organizacij.

Svet FIHO je na svoji 23. seji dne 3. 10. 2011 sprejel Finančni načrt FIHO za leto 2012 v naslednjih višinah:

PRIHODKI	
prenos sredstev iz preteklega leta	0,00
koncesijske dajatve Loterije Slovenije	15.950.000,00
koncesijske dajatve Športne loterije	1.300.000,00
koncesijske dajatve prirediteljev posebnih iger na srečo	1.300.000,00
dividende Loterije Slovenije	1.800.000,00
obresti na vezana sredstva	50.000,00
SKUPAJ	20.400.000,00

Grafični prikaz prilivov v skladu s Finančnim načrtom FIHO za leto 2012

Ocena pričakovanih prihodkov Loterije Slovenije za leto 2012 je po zagotovitvi predstavnika fundacije v nadzornem svetu Loterije Slovenije temeljila na načrtovani širitvi prirejanja iger na srečo – Euro Jackpot.

Loterija Slovenije je ob oblikovanju finančnega načrta FIHO za leto 2012 na pisno zaprosilo fundacije posredovala oceno o koncesijskih dajatvah, ki so bile v letu 2011 realizirane za našo fundacijo, prav tako pa tudi realno oceno koncesijskih dajatev iz tega naslova za leto 2012.

Ocena prihodkov iz naslova koncesijskih dajatev Športne loterije za leto 2012 je bila glede na leto 2011 načrtovana v skoraj enaki višini in ni bilo realno pričakovati povečanja niti za načrtovano višino inflacije UMAR-ja v pomladanski napovedi.

Ocena prihodkov koncesijskih dajatev prirediteljev posebnih iger na srečo in drugih občasni prirediteljev je za leto 2012 glede na leto 2011 približno enaka, ob pričakovanju, da bodo poslovni rezultati v prihodnjem letu primerljivi z rezultati letošnjega leta.

ODHODKI

sredstva za delovanje FIHO	499.800,00
sredstva za izvajanje posebnih socialnih programov za delovanje in naložbe invalidskih organizacij	12.935.130,00
sredstva za izvajanje socialnih programov za delovanje in naložbe humanitarnih organizacij	6.965.070,00
SKUPAJ	20.400.000,00

Dividende Loterije Slovenije za leto 2012 so bile načrtovane v povprečju, opredeljenem v srednjeročnem planu Loterije Slovenije. Ocena, da bodo v letu 2012 glede na leto 2011 dividende v enaki višini, je bila izdelana tudi na osnovi povprečnega gibanja prihodkov iz tega naslova v petletnem obdobju.

Ocena odhodkov za delovanje fundacije je temeljila na oceni realizacije sprejetega finančnega načrta FIHO za leto 2011, ocena odhodkov za izvajanje programov, delovanje in naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje invalidskih in humanitarnih organizacij pa na osnovi sklepa sveta FIHO o letni razporeditvi.

Takrat ocenjena razlika med celotnimi prihodki in odhodki v letu 2011 (plan – ocena realizacije) v višini 3.619.376,00 € se je do konca leta 2011 delno poravnala s korekcijami realizacije mesečnih izplačil sredstev za dvanajstine (programi in delovanje) invalidskim in humanitarnim organizacijam.

Znesek v višini 499.800,00 € za delovanje FIHO v letu 2012 je bil ob pripravi Finančnega načrta za leto 2012 vpisan le evidenčno in je predstavljal 2,45 % vseh razpoložljivih odhodkov FIHO v letu 2012. Konkretno višino porabe sredstev oz. poseben Finančni načrt za delovanje FIHO v letu 2012 je bil pripravljen in sprejet na decembrski seji sveta FIHO.

Za objavo v javnem razpisu za razporeditev sredstev fundacije v letu 2012 so bila načrtovana sredstva v višini 12.935.130,00 € za financiranje invalidskih organizacij in 6.965.070,00 € za financiranje humanitarnih organizacij. Razpisana sredstva za leto 2012 tako predstavljajo 9,67 % manj sredstev, opredeljenih v finančnem načrtu za leto 2011, in 7,58 % več glede na ocenjeno realizacijo prihodkov v letu 2011.

Na osnovi sprejetega finančnega načrta je svet FIHO v Uradnem listu RS objavil javni razpis za razporeditev sredstev FIHO invalidskim in humanitarnim organizacijam v letu 2011 v skupni višini 19.900.200,00 €, in sicer:

a) za invalidske organizacije:	12.935.130,00 €
b) za humanitarne organizacije:	6.965.070,00 €
SKUPAJ	19.900.200,00 €

1.4. Razporeditev sredstev FIHO invalidskim in humanitarnim organizacijam za leto 2012

Na javni razpis za razporeditev sredstev FIHO invalidskim in humanitarnim organizacijam za leto 2012, ki ga je FIHO objavil v Uradnem listu RS, št. 79/2011 dne 7. 10. 2011, se je v predpisnem roku prijavilo 28 invalidskih in 81 humanitarnih organizacij, ki se s svojimi številnimi programi ustvarjalno odzivajo na značilne potrebe invalidov, kroničnih bolnikov in na socialne stiske različnih skupin prebivalstva.

Komisiji za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO invalidskim oz. humanitarnim organizacijam sta za obravnavo na svetu FIHO pripravili usklajene predloge za razporeditev sredstev posameznim organizacijam. Predloga sklepov obeh komisij s pripadajočima obrazložitvama je svet potrdil na 24. seji dne 19. 12. 2011.

2. Delovanje komisij in nadzornega odbora FIHO

2.1. Komisiji za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO invalidskim in humanitarnim organizacijam

Komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO invalidskim organizacijam (v nadaljevanju: invalidska komisija) je imela v letu 2011 21 rednih sej, Komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO humanitarnim organizacijam (v nadaljevanju: humanitarna komisija) pa 16 rednih in 2 korespondenčni seji. Vsebinska seji obeh komisij se je v začetku leta nanašala na podrobno obravnavo poročil o realizaciji finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih in humanitarnih organizacij, katerim so bila z letnim sklepom sveta FIHO odobrena sredstva za leto 2010. V času objave javnega razpisa FIHO pa je bila glavna tema sej priprava predloga razporeditve sredstev FIHO za leto 2012. Komisiji sta glede na likvidnostni položaj FIHO razporejali izplačila sredstev, ki jih je posameznim invalidskim oz. humanitarnim organizacijam za leto 2011 odobril svet FIHO za izvajanje (posebnih in drugih) programov, delovanja ter naložb v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje. Po potrebi sta komisiji obravnavali in reševali vloge in prošnje za prerazporeditev odobrenih sredstev po posameznih namenih, prošnje za odobritev sredstev iz 1-odstotne rezerve v skladu z Navodilom o razpolaganju z rezervnimi sredstvi, ter imeli številne razgovore s predstavniki posameznih invalidskih oz. humanitarnih organizacij.

2.2. Komisija za pripravo aktov FIHO

Komisija za pripravo aktov FIHO je v letu 2011 na svojih štirih sejah obravnavala in sprejela preoblikovani obrazec zapisnika o nadzorih in preoblikovani obrazec poročila o izvedenem nadzoru. Oblikovala in sprejela je besedilo podjemne pogodbe za vršilko dolžnosti direktorja FIHO. Obravnavala je tudi Zahtevo Komisije za preprečevanje korupcije za posredovanje podatkov oz. pojasnil in mnenje KPK v zvezi s predlogom sprememb ZLPLS in pripravila predlog za obravnavo na seji sveta FIHO.

2.3. Nadzorni odbor FIHO

Nadzorni odbor je imel v letu 2011 pet sej. Njihova vsebina se je nanašala na obravnavo zaključnega računa za leto 2010 ter spremljanje finančno-materialnega poslovanja FIHO na osnovi določil 28. člena Pravil FIHO. Na sejah organa so bile obravnavane pritožbe invalidskih in humanitarnih organizacij na sklepe sveta FIHO o razporeditvi sredstev za leto 2010 in ugovori na zapisnik o odpiranju vlog na javni razpis FIHO za leto 2011. Nadzorni odbor je tekoče spremljal in nadziral uresničevanje sklepov sveta FIHO ter njegovih komisij.

Denarni viri za financiranje dejavnosti invalidskih in humanitarnih organizacij v letu 2011

Prihodki FIHO

Zakon o igrah na srečo določa, da je FIHO upravičen do koncesijskih dajatev od prirejanja iger na srečo Loterije Slovenije, Športne loterije, od prihodka igralnic ter od občasnih prirediteljev iger na srečo. Višino koncesije za posamezno igro na srečo določa Vlada Republike Slovenije.

Koncesijske dajatve v letu 2011:

Loterija Slovenije	16.534.900 €
Športna loterija	1.240.463 €
Igralnice in občasni prireditelji	1.030.568 €
SKUPAJ:	18.805.931 €

Prihodki iz naslova koncesijskih dajatev koncesionarjev so se v letu 2011 v primerjavi z letom 2010 nominalno zvišali za 6 %, in sicer:

- koncesijske dajatve Loterije Slovenije, d. d., so bile višje za 6,5 %;
- koncesijske dajatve Športne loterije so se zvišale za 7,6 %,
- za 2,7 % pa so se znižale koncesijske dajatve igralnic in občasni prirediteljev.

Ročno delo uporabnikov Društva gibalno oviranih in oseb z invalidnostjo

Če primerjamo leto 2010 z letom 2009, ko je FIHO beležila splošno zmanjšanje prihodkov, največji upad pa s strani glavnega vira koncesijskih dajatev Loterije Slovenije, d. d., v letu 2011 z zadovoljstvom ugotavljamo, da podatki kažejo na 6-odstotno rast prihodkov iz naslova koncesijskih dajatev.

FIHO je imela trenutno razpoložljiva sredstva vezana v bančnih kratkoročnih depozitih in je iz tega naslova v letu 2011 prejela 34.059 € obresti. Prihodki od obresti so tako v primerjavi z letom 2010 nižji za 31 %, medtem ko so prihodki od dividend Loterije Slovenije, d. d., znašali 1.842.144 € oziroma 4 % več kot v letu 2010.

Razporeditev sredstev FIHO invalidskim in humanitarnim organizacijam za leto 2012

Svet Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij je na svoji 23. seji 3. oktobra 2011 skladno s 6. in 8. členom Pravil FIHO sprejel finančni načrt za leto 2012. Finančni načrt temelji na oceni realizacije finančnega načrta FIHO za leto 2011, oceni poslovanja Loterije Slovenije, d. d., ki s plačili koncesijskih dajatev za trajno prirejanje klasičnih iger na srečo zagotavlja glavnino sredstev FIHO, oceni koncesijskih dajatev Športne loterije, prirediteljev posebnih iger na srečo in drugih občasnih prirediteljev iger na srečo ter drugih manjših prihodkov.

Svet FIHO je na osnovi 5. člena Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO (v nadaljevanju: Pravilnik) določil, da se za leto 2012 za invalidske organizacije razpišejo sredstva v skupni višini 12.935.130,00 €, za humanitarne organizacije pa 6.965.070,00 €. Svet FIHO je skladno s 13. in 14. členom Pravilnika določil tudi vsebino javnega razpisa za leto 2012, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, in pozval obe komisiji, da pripravita predlog razporeditve sredstev in ga posredujeta svetu FIHO v obravnavo in sprejem.

Na osnovi javnega razpisa FIHO za leto 2012 so člani Komisije za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev invalidskim organizacijam (v nadaljevanju: Komisija) dne 9. 11. 2011 pričeli z odpiranjem 28 vlog invalidskih organizacij.

Na osnovi 8. člena Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (v nadaljevanju: Pravilnik) so bile vloge najprej

pregledane z vidika izpolnjevanja vstopnih formalnih pogojev za financiranje iz sredstev FIHO; (to pomeni, da so vpisane v register invalidskih organizacij po Zakonu o invalidskih organizacijah, da izvajajo najmanj en poseben socialni program ali program nacionalnega pomena za funkcionalno, socialno ali zdravstveno ogrožene posameznike s celotnega območja države, da se iste vrste dejavnosti v celoti ne izvajajo v okviru javne službe, in da imajo v skladu s 14. členom pravilnika izdelan finančno ovrednoten letni delovni program za naslednje koledarsko leto, iz katerega so razvidni delovanje, programi in storitve ter naložbe v osnovna sredstva), ter z vidika skladnosti z besedilom javnega razpisa za razporeditev sredstev fundacije v leto 2012. Na tej osnovi je bilo ugotovljeno, da med 28 vlogami 1 (ena) organizacija ne izpolnjuje formalnih pogojev za financiranje iz sredstev FIHO v leto 2012. Vloga te organizacije je bila v skladu s 15. členom Pravilnika izločena in vrnjena organizaciji z obrazložitvijo.

Organizacija, katere financiranje je bilo zavrnjeno na podlagi besedila javnega razpisa in 8. člena Pravilnika, je imela možnost vložiti ugovora na nadzorni odbor Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS, Stegne 21c v Ljubljani, v roku 7 dni od prejema zapisnika. Ugotovljeno je bilo, da organizacija v določenem roku ni podala ugovora na zapisnik.

Pri nadaljnjem pregledu finančno ovrednotenih letnih delovnih programov 27 invalidskih organizacij je bilo ugotovljeno, da sta se na javni razpis za sofinanciranje programov iz sredstev

FIHO za leto 2012 poleg že do sedaj sofinanciranih organizacij prijavili tudi dve novi invalidski organizaciji, in sicer: Združenje vojnih invalidov 91, Luznarjeva 3a, 4000 Kranj, in Center društvo za pomoč osebam z motnjami avtizma, Lavričeva 5, 2000 Maribor.

Pri vsebinskem pregledu vseh preostalih vlog je komisija ugotovila, da je bilo za leto 2012 prijavljenih 266 posebnih socialnih programov na državni ravni ter 83 sklopov posebnih socialnih programov na lokalni ravni s predvidenimi vključenimi 108.761 člani.

Komisija se je v sklopu svojega dela seznanila tudi z zapisnikom usklajevalnega sestanka invalidskih organizacij – članic Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, ki so se v skladu z 18. členom Pravilnika medsebojno usklajevale po načelih solidarnosti in vzajemnosti v okviru razpoložljivih sredstev. Glede najbolj pogosto prijavljenih naložb pa je zaradi primerljivosti in objektivnosti pristopa povzela kriterije, ki so za leto 2012 enaki, kakor so bili za leto 2011. Tako je za nakup kombija s prilagoditvijo upoštevala vrednost do 30.000,00 €, kombija brez prilagoditve do 24.000,00 €, za nakup računalnika s programsko opremo do 1.250,00 €, za fotokopirni stroj na državni ravni do 1.620,00 €, na lokalni ravni 1.250,00 €, ter za napravo za hlajenje manjših prostorov (cca 60 m²) do 1.250,00 €.

Pri svojem delu je komisija upoštevala predvsem prednosti pri izbiri financiranja oz. sofinanciranja posameznih sklopov (programi, delovanje, naložbe), opredeljenih v pravilniku, posredovano dokumentacijo invalidskih organizacij in njeno ustreznost, rezultate ocenjevanja finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih organizacij po skupnih splošnih merilih, skupnih merilih za posebne socialne programe in storitve, merilih za delovanje in merilih za ocenjevanje naložb v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje, prioritete posameznih invalidskih organizacij ter obseg in kakovost izvajanih programov v letu 2011, ugotovljenih predvsem pri nadzorih.

Za leto 2012 je bilo po javnem razpisu FIHO za invalidske organizacije razpisanih 12.935.130,00 € sredstev. To je za 9,6 % manj, kakor je bilo razpisanih sredstev za leto 2011. Invalidske organizacije so v svojih vlogah za izvajanje posebnih socialnih programov in storitev, delovanja in naložb v letu 2012 zaprosile za 20.269.156,46 €. Ta višina zaprošenih sredstev za 63,2 % presega razpisana sredstva.

Usklajenost prijavljenih posebnih socialnih programov z merili za dodelitev sredstev, kot so določena v 9. členu Pravilnika, ter vse prijavljene posebne socialne programe je komisija ocenjevala po merilih iz navedenega člena Pravilnika z uporabo določb Navodil (5. do 8. člen). Ob upoštevanju pridobljenih ocen je posamezne posebne socialne programe razvrstila v eno izmed petih prednostnih skupin po 10. členu Navodil, ki govorijo o posameznih programih z vidika pokritosti vsebine programa z javnimi službami, trajanja programa oz. načina financiranja programa. Oblikovani predlog razporeditve razpoložljivih sredstev na posamezne posebne socialne programe skladno z 11. členom Pravilnika upošteva nujnost posameznega programa za kompenzacijo invalidnosti in uspešno izvajanje le-tega v daljšem časovnem obdobju.

Komisija je hkrati na nekaterih programih uporabila dodatno orodje, ki bo po dopolnitvah in manjših spremembah lahko uporabno za bolj pregledno ocenjevanje programov. Ugotovitve teh ocenjevanj in primerjave, ki bodo sledile, bodo dobra podlaga za nadaljnji razvoj meril.

Od skupno razpisanih sredstev za invalidske organizacije za leto 2012 v višini 12.935.130,00 € je Komisija skladno s 5. členom Pravilnika zadržala 1 % sredstev v višini 129.351,30 € kot rezervna nerazporejena sredstva. Razpoložljiva sredstva v višini 12.805.778,70 € je razporedila med prijavljene invalidske organizacije za izvajanje posebnih socialnih programov, delovanja ter naložb v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje.

Ne glede na določila 5. člena Pravilnika je Komisija ugotovila, da bo zaradi velikega števila posebnih socialnih programov in vanje vključenih uporabnikov invalidov tudi za leto 2012 namenila bistveno več sredstev za sofinanciranje posebnih socialnih programov in delovanja, kakor je določena meja v tem členu. Za izvajanje posebnih socialnih programov je tako namenjenih 8.127.490,01 €, za delovanje 4.079.882,99 €, to pomeni skupaj 95,3 % vseh razpoložljivih sredstev, za naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje pa je namenjenih 598.405,70 €, kar predstavlja 4,7 % razpoložljivih sredstev.

V letu 2011 je bil ta odstotek 13,8, iz česar izhaja, da se odstotek in višina sredstev, namenjenih za naložbe, iz leta v leto nižata. Hkrati pa je zaskrbljujoče tudi to, da zaradi nedoseganja finančnega načrta FIHO v letu 2011 tudi ta sredstva niso bila izplačana, kar pomeni predvsem veliko breme za tiste organizacije, ki bi ta naložbena sredstva potrebovale za investicijsko vzdrževanje in s tem za ohranjanje nepremičnin. To pa je ponekod tudi osnovni pogoj za izvajanje posebnih socialnih programov. Komisija je v predlogu za razporeditev sredstev za izvajanje posebnih socialnih programov ter za delovanje organizacij poskušala ohraniti vsaj nominalno enako višino sredstev kot leto poprej. Vendar pa je dejstvo, da lahko zaradi drugih dejavnikov posamezne invalidske organizacije za ta sredstva vsako leto izvedejo manj aktivnosti, saj nominalno enak znesek ne zagotavlja enakega obsega storitev v prihodnjem letu. S takim predlogom razporeditve je Komisija poskušala zagotoviti in ohraniti določen nivo reševanja najnujnejših potreb invalidov, ki so najbolj ranljiva družbena skupina.

Razporeditev sredstev za izvajanje posebnih socialnih programov 26 invalidskih organizacij, v katere je združenih tudi 219 organizacij na lokalnem nivoju, zajema 256 posebnih socialnih programov, ki jih izvajajo na državni ravni, in 82 programskih sklopov, ki jih v zveze povezane invalidske organizacije izvajajo na lokalni ravni. Skupaj je na državni ravni v te

programe po podatkih iz prijav vključenih 108.761 članov invalidskih organizacij. Vsi programi se po podatkih iz prijav kon-tinuirano in sistematično izvajajo že vrsto let. Z njimi izvajalci – invalidske organizacije omogočajo uporabnikom vključevanje v vrsto dejavnosti in storitev, ki jih ne izvaja država oz. lokalna skupnost v okviru javnih služb. Pri posebnih socialnih programih namreč ne gre za prenašanje ali prevzemanje storitev z javne službe na invalidske organizacije, niti ne za nove oblike storitev, temveč gre predvsem za različne storitve, ki se izvajajo lahko vzporedno ali komplementarno storitvam javne službe. Pri posebnih socialnih programih gre torej za:

- dopolnjevanje javne službe;
- izvajanje programov, ki se izvajajo na nestandardiziran (drugačen) način in ga javne službe zato ne morejo izvajati;
- programe, ki so posebni ne zato, ker so namenjeni invalidom, ampak zato, ker invalidi zaradi posebnih potreb potrebujejo posebno skrb, kar jim je zagotovljeno že z ustavo;
- programe, ki jih izvajajo prostovoljci, ali pa gre za programe za samopomoč, ki pa so nujno dopolnilo strokovnemu delu oziroma delu strokovnega delavca;
- programe, ki ponujajo poseben odgovor na vse tri ravni pomanjkanja, ki lahko rezultirajo v socialno izključenost (deprivacija – pomanjkanje materialnih virov, izolacija – pomanjkanje socialnih stikov, anemija – občutek nemoči);
- posebne socialne programe, preko katerih invalidske organizacije preprečujejo, da invalidi zaradi ene socialne dimenzije, kot je invalidnost, ne bi postali izključeni iz drugih, kot so na primer brezposelnost, nemotiviranost za socialne stike, šolanje, itd.;
- posebne socialne programe, ki rešuje stiske in težave invalidov tam, kjer nastajajo (in ne v izoliranih strokovnih institucijah).

Cilj izvajanja posebnih socialnih programov je namreč graditev mreže različnih izvajalcev in programov, ki bo lahko ponudila čim več odgovorov na potrebe invalidov, ki pa so tudi različne.

Sredstva za izvajanje posebnih socialnih programov invalidskih organizacij so razporejena:

- za posebne socialne programe, ki posameznim skupinam invalidov omogočajo bolj aktivno sodelovanje in prispevajo k odstranjevanju ovir in k bolj neodvisnemu življenju, je namenjenih 7.984.122,82 € oz. 98,23 %;
- za posebne socialne programe, s katerimi se preprečujejo in blažijo socialne ter psihične posledice invalidnosti, je namenjenih 63.090,16 € oz. 0,77 %;
- za posebne socialne programe, s katerimi usposablajo invalide za samopomoč ter svojce ter prostovoljce za življenje in delo z invalidi, je namenjenih 34.288,47 € oz. 0,42 %;
- za posebne socialne programe, s katerimi se razvijejo socialne spretnosti invalidov in njihova informiranost na različnih področjih življenja, je namenjenih 45.988,56 € oz. 0,56 %.

Pri ocenjevanju posebnih socialnih programov je Komisija ponovno ugotovila, da posamezne organizacije prijavljajo programe, ki ne sodijo med posebne socialne programe, temveč med delovanje; posamezni primerljivi programi so glede vrednotenja tega programa na uporabnika popolnoma nerealno finančno ovrednoteni; iz nekaterih prijavljenih programov komisija ni mogla izluščiti vsebine, ne namena in cilja programa; predvsem programi na lokalnem nivoju so pri nekaterih organizacijah nezadostno razloženi in pojasnjeni; iz izpolnjenih prijav pri posameznih programih ni možno razbrati, kako dolgo se program izvaja v posamezni organizaciji; število neponovljivih uporabnikov je bilo pri nekaterih organizacijah nerealno v primerjavi s številom izvajalcev. Komisija je tudi ugotovila, da se lahko nekateri uporabniki pri posameznih invalidskih organizacijah podvajajo, in tudi se, nekateri uporabniki pa so zaradi svoje specifičnosti vezani izključno na eno invalidsko organizacijo. Nekatere predvsem večje invalidske

organizacije so v času svojega večletnega delovanja razvile veliko število posebnih socialnih programov tako na državni kakor tudi na lokalni ravni. V prihodnje bi v tem primeru morda bilo treba razmišljati o združevanju manjših, vsebinsko povezanih programov.

Razporeditev sredstev za delovanje invalidskih organizacij izhaja iz ocen izpolnjevanja meril po 9. in 11. členu Pravilnika ob uporabi 12. člena Navodila. Upoštevana je organizacijska struktura delovanja prijavljenih posameznih invalidskih organizacij in število članstva oz. uporabnikov. Pri tistih invalidskih organizacijah, v katerih je bil v dveh preteklih letih opravljen nadzor s strani FIHO, se je upoštevala tudi ocena nadzora. Komisija je ugotavljala, ali so razvidni in opredeljeni skupni interesi kot pogoj za smiselno identiteto in področje delovanja invalidske organizacije, oz. ali je v vseh primerih ekonomsko vzdržno izgraditi ter financirati celotno samostojno strukturo za delovanje invalidske organizacije.

*Odpiranje vlog na podlagi javnega razpisa
- humanitarne organizacije*

Razporeditev sredstev FIHO za naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje je pripravljena skladno z merili iz 9. in 11. člena Pravilnika in upošteva tudi določila 13. člena Navodila. Komisija je pri oblikovanju predloga ugotavljala, ali sta v prijavi izkazana dejanska utemeljenost in vpliv načrtovane naložbe na omogočanje in uspešnost izvajanja predvsem posebnih socialnih programov ter tudi samega delovanja organizacije. Zahtevki invalidskih organizacij za naložbe (5.857.696,04 €) so bili pretirani v primerjavi s celotnimi razpoložljivimi sredstvi za leto 2012 (12.805.778,70 €). Predlog razporeditve sredstev za naložbe je zaradi ohranjanja višine sredstev za izvajanje posebnih socialnih programov in delovanja na lanski ravni pripravljen v višini 598.405,70 €.

Pri pripravi sklepa o razporeditvi sredstev je Komisija upoštevala le tiste prijavljene naložbe, ki so imele skladno s Pravilnikom in Navodilom urejeno dokumentacijo. Ob tem se je Komisija seznanila tudi z mnenjem invalidskih organizacij, ki so se skladno z 18. členom Pravilnika posebej medsebojno uskladile po načelih solidarnosti in vzajemnosti v okviru javno razpisanih sredstev FIHO za leto 2012.

Sklep o razporeditvi vsebuje predvsem sredstva za tiste naložbe, s katerimi se vzdržujejo predvsem tista oprema in prostori ter njihovo obnavljanje, ki so namenjeni izvajanju posebnih socialnih programov, opremo, namenjeno zagotovitvi zakonskih pogojev za delovanje organizacije, sredstva za nadaljevanje začelih adaptacij oz. za dograditev začelih objektov, za nadaljevanje so/financiranja nakupa prostorov za izvajanje posebnih socialnih programov in drugih poplačil v zvezi s prostori za izvajanje posebnih socialnih programov oz. dejavnosti, za nadomestitev iztrošene računalniške, pisarniške in druge tehnične opreme. Komisija je pri pregledu naložb upoštevala tudi že financirana sredstva za posamezne naložbe iz preteklih let. Ob tem je ugotovila, da se delež naložb v primerjavi s sredstvi, namenjenimi za programe in delovanje,

iz leta v leto niža zaradi vse večjega števila uporabnikov posebnih socialnih programov in posledično višjih izdatkov le-teh. Vendar pa so hkrati nekatere naložbe pogoj za izvajanje posebnih socialnih programov, saj se brez njih ti programi enostavno ne morejo izvajati.

Po zaključenem postopku ocenjevanja prispelih vlog je bilo ponovno ugotovljeno, da se vsako leto pojavljajo nekatere invalidske organizacije, ki po svojem delovanju kljub nazivom v statutu in pridobljenem statusu ne sodijo med invalidske organizacije, temveč med humanitarne, pogosto je podvajanje enakih programov med različnimi invalidskimi organizacijami z istimi uporabniki, pri mnogih organizacijah je iz finančnega načrta razvidno, da so sredstva FIHO edina, na katera kandidirajo, pri obravnavi vlog za investicije bi bilo treba standardizirati obrazec o socialno-ekonomski upravičenosti, s tem da se pri investicijah, ki se izvajajo več let, izkažeta časovna in finančna konstrukcija.

Komisija ugotavlja, da je za normalno delo treba zagotoviti vsa načrtovana finančna sredstva, saj je to trenutno edini še stabilen finančni vir za izvajanje posebnih socialnih programov delovanja in naložb invalidskih organizacij.

Komisija je predlagala, da se za posebne socialne programe, ki se uspešno izvajajo že vrsto let, s strani FIHO uvede večletno so/financiranje.

Razporeditev sredstev FIHO invalidskim organizacijam za leto 2012

			SKLEP 2012			
Zap. št.	Šif.	Organizacija	PROGRAMI	DELOVANJE	NALOŽBE	SKUPAJ
1.	l01	Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije	952.705,18	574.631,69	76.100,00	1.603.436,87
2.	l02	Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije	843.546,89	597.017,48	77.100,80	1.517.665,17
3.	l03	Društvo distrofikov Slovenije	765.460,98	259.837,22	73.100,00	1.098.398,20
4.	l04	Zveza paraplegikov Slovenije	644.141,21	331.751,92	70.100,00	1.045.993,13
5.	l05	Združenje multiple skleroze Slovenije	444.958,60	153.252,13	55.202,00	653.412,73
6.	l06	SOŽITJE - Zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenije	943.748,33	497.002,00	46.778,25	1.487.528,58
7.	l07	Zveza delovnih invalidov Slovenije	1.016.000,00	463.346,18	69.400,00	1.548.746,18
8.	l08	SONČEK - Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije	429.703,51	238.252,62	27.000,00	694.956,13
9.	l09	Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije	251.623,77	195.268,07	1.600,00	448.491,84
10.	l10	Zveza društev vojnih invalidov Slovenije	316.849,18	232.843,06	6.079,87	555.772,11
11.	l11	Zveza za šport invalidov Slovenije - Paraolimpijski komite	453.541,03	127.347,68	35.037,66	615.926,37
12.	l12	Društvo laringektomiranih Slovenije	113.192,26	47.718,07	909,98	161.820,31
13.	l13	Zveza invalidskih društev ILCO Slovenije	104.287,75	59.027,03	1.183,34	164.498,12
14.	l14	Društvo revmatikov Slovenije	133.982,75	96.693,60	313,2	230.989,55
15.	l15	Združenje invalidov - Forum Slovenije	42.024,95	62.217,05	0	104.242,00
16.	l16	Društvo vojaških vojnih invalidov mob. Slov. v nem. vojsko 41-45	5.312,36	12.546,18	0	17.858,54
17.	l17	Društvo paralitikov Slovenije	32.449,82	18.833,01	2.500,00	53.782,83
18.	l18	Društvo študentov invalidov Slovenije	273.727,16	22.418,20	9.449,94	305.595,30
19.	l19	YHD-Društvo za teorijo in kulturo hendikepa	164.411,11	14.988,89	834	180.234,00
20.	l20	Društvo gibalno oviranih invalidov Slovenije VIZIJA	24.340,03	11.179,97	0	35.520,00
21.	l21	Sklad SILVA - Društvo za kakovostno življenje ljudi s posebnimi potrebami	32.912,55	4.217,45	1.000,00	38.130,00
22.	l22	INVALID - Zveza društev gibalno oviranih oseb z invalidnostjo Slovenije	63.756,21	35.011,79	2.020,27	100.788,27
23.	l23	Društvo VITA - za pomoč po nezgodni poškodbi glave	46.651,59	11.644,49	40.000,00	98.296,08
24.	l25	Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen	14.162,79	6.837,21	779,98	21.779,98
25.	l29	DLAN - Društvo gluhoslepih Slovenija	14.000,00	4.000,00	1.005,55	19.005,55
26.	l31	Center društvo za pomoč osebam z motnjo avtizma	0	2.000,00	0	2.000,00
27.	l30	Združenje vojnih invalidov "91"	0	910,86	0	- 910,86
SKUPAJ			8.127.490,01	4.080.793,85	597.494,84	12.805.778,70

Na podlagi javnega razpisa FIHO za leto 2012 so člani Komisije za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev humanitarnim organizacijam (v nadaljevanju: Komisija) dne 9. 11. 2011 pričeli z odpiranjem vlog humanitarnih organizacij.

Strokovna služba FIHO je Komisiji posredovala 81 zaprtih ovojnic humanitarnih organizacij, ki so vložile zahtevek za dodelitev sredstev FIHO za leto 2012 na osnovi javnega razpisa za razporeditev sredstev fundacije za leto 2012, ki je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 79/2011, z dne 7. 10. 2011.

Komisija je ugotovila, da je v predpisanem roku prispelo 81 vlog humanitarnih organizacij, ki so bile pravilno opremljene in poslane v roku.

V nadaljevanju je Komisija vse vloge pregledala z vidika izpolnjevanja pogojev za financiranje iz sredstev FIHO, opredeljenih v 8. členu Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: Pravilnik) in v besedilu javnega razpisa za razporeditev sredstev fundacije v letu 2012 (Uradni list RS, št. 79/2011 z dne 7. 10. 2011) ter ugotovila, da štirinajst (14) izmed prispelih 81 vlog ne izpolnjuje pogojev za financiranje iz sredstev FIHO.

Nadzorni odbor fundacije je obravnaval tri (3) v roku prispele ugovore na zapisnik in v vseh treh primerih potrdil ugotovitev Komisije ter jih zavrnil kot neutemeljene.

Komisija je pri nadaljnjem pregledu finančno ovrednotenih letnih delovnih programov ugotovila, da je ob upoštevanju Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO (Uradni list RS, št. 92/98, 45/05, 23/08 in 9/09) in upoštevanju Navodila za uporabo meril pri ocenjevanju finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih in humanitarnih

organizacij treba 1 vlogo dopolniti, kar je pozvana organizacija v predpisanem roku tudi storila. Komisija je na tej osnovi skladno z navodilom ocenjevala finančno ovrednotene letne delovne programe 67 humanitarnih organizacij. Iz finančno ovrednotenih letnih delovnih programov dveh organizacij je Komisija ugotovila, da ena organizacija lahko kakovostno ter v primerljivem in zadovoljivem obsegu izvaja svojo dejavnost tudi brez sredstev fundacije, druga pa ne izpolnjuje pogojev za pridobitev sredstev FIHO, saj organizacija kot taka ne more pridobiti statusa humanitarne organizacije (2. čl. Zakona o humanitarnih organizacijah, Ur. list, št. 98/2003), ki pa je osnovni pogoj za pridobitev sredstev FIHO (8. člen Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO v RS). Komisija je zato predlagala svetu FIHO, da se ti dve organizaciji ne sprejme v so/financiranje iz sredstev FIHO za leto 2012.

V nadaljevanju je Komisija v skladu s finančnim načrtom in besedilom javnega razpisa ob odštetu 1 % obvezne rezerve, ki znaša 69.650,70 €, ugotovila, da ostanejo za razporeditev humanitarnim organizacijam sredstva v skupni višini 6.895.419,30 €, in sicer za izvajanje socialnih programov, za delovanje ter za naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje.

V predlogu razporeditve je komisija za izvajanje socialnih programov na državni in lokalni ravni namenila 5.184.391,57 €, za delovanje na državni in lokalni ravni 1.460.121,77 € ter za naložbe 250.905,96 €, kar predstavlja 75 % za socialne programe, 20 % za delovanje in 4 % za naložbe.

Humanitarne organizacije, ki so izpolnjevale pogoje javnega razpisa, so prijavile 15.284.574,41 € za socialne programe, 4.446.382,85 € za delovanje ter 1.001.038,07 € za naložbe - skupno 20.731.995,33 €, kar izkazuje 0,97-odstotno znižanje v primerjavi z vlogami, ki so bile prijavljene na javni razpis FIHO v letu 2011.

Skladno s 14. členom Pravilnika je Komisija ocenila razčlenitve posameznih socialnih programov organizacij, iz katerih so morali biti razvidni nameni in cilji, število uporabnikov programov in storitev ter njihov obseg, kriteriji za opredelitev upravičenosti, njihovi izvajalci oz. strokovni nosilci programov, vsebina, aktivnosti oz. naloge, način izvajanja, njihov časovni obseg oz. trajanje, finančna vrednost ter način ugotavljanja učinkovitosti in uspešnosti.

Komisija je pri pripravi predloga razporeditve sredstev upoštevala tudi:

- oceno nadzora pri tistih organizacijah, ki so bile ocenjene z oceno »še primerno« in »nezadovoljivo«;
- višino lastnih sredstev oz. sredstev, pridobljenih iz drugih virov;
- vsebino in kakovost prijavljenih programov glede na pretekla leta.

Člani Komisije so vsako organizacijo skladno s 5. členom Navodila za uporabo meril pri ocenjevanju finančno ovrednotenih letnih delovnih programov ocenili tudi s skupno splošno oceno po elementih racionalnosti, smotrnosti, učinkovitosti, ekonomičnosti ter vzajemnosti in solidarnosti z ocenami »zelo dobro«, »dobro«, »zadovoljivo« ter »nezadovoljivo«.

Pri ocenjevanju delovanja so člani komisije ugotavljali administrativno in drugo redno poslovanje, uporabo in sprotno vzdrževanje opreme in prostorov, stroške dela, prostorske in kadrovske zmožnosti, sodelovanje s sorodnimi organizacijami in institucijami, načrtovanje novih potreb in raziskav, obveščanje članstva in javnosti. Pri tem so upoštevali tudi podatke o prostorih in opremi, kadrih, članstvu, društvih oz. organizacijskih enotah, ki delujejo v okviru organizacije, in prejetih sredstvih FIHO v preteklem letu.

Glasila in publikacije Društva s kronično vnetno črevesno boleznijo

Po končani vsebinski obravnavi prijavljenih programov ter delovanja je Komisija nadaljevala z obravnavo prijavljenih naložb v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje skladno s 13. členom Navodila za uporabo meril. Osnovni pogoj za obravnavo prijavljenih naložb je bila priložena ustrezna dokumentacija, v nadaljevanju pa je Komisija ocenila tiste prijavljene naložbe, kjer so organizacije izkazale dejansko utemeljenost, dejanski vpliv naložbe na omogočanje in uspešnost izvajanja dejavnosti in delež zagotovljenih lastnih in drugih virov za predvidene naložbe.

Prednost pri odobritvi sredstev za naložbe so imele tiste organizacije, ki jim jih je fundacija odobrila že v letu 2011, vendar zaradi nezadostnih prilivov niso bile realizirane.

Komisija je glede na razpoložljiva sredstva prednostno upoštevala investicijsko vzdrževanje, opremo za izvajanje programov in storitev humanitarnih organizacij in naložbe za zagotavljanje osnovnih prostorskih pogojev.

Pri razporeditvi sredstev za naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje je Komisija poleg navedenih kriterijev upoštevala tudi že razporejena sredstva fundacije za naložbe v preteklih letih.

Pred dokončno izdelavo razporeditve sredstev FIHO humanitarnim organizacijam za naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje za leto 2012 se je Komisija seznanila tudi s podatki o višini sredstev, namenjenih za naložbe v preteklih letih. V letu 2008 je bilo za investicije odobrenih 7,42 % razpoložljivih sredstev, v letu 2009 18,54 %, v letu 2010 5,7 % (v letu 2010 je bilo realiziranih le 50 odstotkov načrtovanih investicij) ter v letu 2011 4 %, pri čemer je treba poudariti, da naložbe v letu 2011 zaradi pomanjkanja sredstev niso bile realizirane.

Skupen predlog razporeditve sredstev za naložbe v osnovna sredstva in njihovo vzdrževanje v letu 2012 zajema sredstva v skupni višini 250.905,96 €, kar od razpoložljivih sredstev, namenjenih humanitarnim organizacijam, predstavlja 4 %.

Proslava ob stoletnici organiziranega slovenskega gorskega reševanja

Komisija je pri pregledu vlog humanitarnih organizacij ugotovila naslednje:

- na javni razpis fundacije se vsako leto prijavi več organizacij, katerih uporabniki so pravzaprav invalidi (vse več se pojavlja potreb s področja duševnega zdravja, posebne potrebe ...). Komisija je mnenja, da bi morali v Zakonu o humanitarnih organizacijah bolj podrobno opredeliti humanitarne dejavnosti;
- v pravilniku o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO bi bilo treba natančno opredeliti, katere humanitarne organizacije glede na vsebino izvajanja programov in glede na teritorialno vključenost uporabnikov zadovoljujejo programsko pokrivanje uporabnikov s celotnega območja republike;
- zaradi potrebne visoke strokovnosti in celodnevne pokritosti so določene skupine s strani proračunskih sredstev zelo dobro podprte (ženske stiske, odvisniki).

Komisija je ugotovila in predlagala svetu FIHO, da bo za realizacijo programov humanitarnih organizacij treba zagotoviti vsa načrtovana finančna sredstva, saj je to edini še stabilen finančni vir za uresničevanje poslanstva humanitarnih organizacij.

Skladišče igrac in oblačil v Območnem združenju Rdečega križa Ljutomer

Razporeditev sredstev FIHO humanitarnim organizacijam za leto 2012

			SKLEP 2012			
Zap.št.	Šif	Organizacija	PROGRAMI	DELOVANJE	NALOŽBE	SKUPAJ
1.	H01	Društvo za fenilketonurijo Slovenije	15.177,18	4.297,59	0,00	19.474,77
2.	H04	Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije	26.747,05	7.576,94	1.300,00	35.623,99
3.	H05	Društvo na srcu operiranih Slovenije	3.860,64	1.094,67	600,00	5.555,31
4.	H06	Združenje bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije	114.758,07	32.496,54	600,00	147.854,61
5.	H07	Društvo SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja	54.987,10	15.576,40	2.500,00	73.063,50
6.	H08	Evangeličanska humanitarna organizacija - EHO Podpornica	95.821,42	27.136,64	1.500,00	124.458,06
7.	H09	Zveza prijateljev mladine Slovenije	46.594,18	13.193,67	0,00	59.787,85
8.	H10	Zveza slovenskih društev za boj proti raku	30.627,25	8.673,94	600,00	39.901,19
9.	H102	Društvo za delo z mladimi v stiski –ŽAREK	5.463,47	0,00	0,00	5.463,47
10.	H103	Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice – METULJČICA	4.038,17	680,00	0,00	4.718,17
11.	H11	Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije	25.028,82	7.088,68	600,00	32.717,50
12.	H12	Zveza društev bolnikov z osteoporozo Slovenije	20.243,66	5.733,70	600,00	26.577,36
13.	H14	Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	24.793,34	7.032,87	5.000,00	36.826,21
14.	H15	Društvo Žarek upanja - pomoč pri odvisnostih in zasvojenostih	22.583,93	6.394,90	0,00	28.978,83
15.	H16	Slovensko društvo HOSPIC	117.517,72	33.119,74	0,00	150.637,46
16.	H17	Društvo za zmanjševanje škode zaradi drog - STIGMA	11.377,85	3.222,76	400,00	15.000,61
17.	H18	Društvo za pomoč osebam z govornimi motnjami - VILKO MAZI	24.904,30	7.055,64	1.500,00	33.459,94
18.	H19	Društvo zaupni telefon Samarijan	20.300,00	4.200,00	0,00	24.500,00
19.	H20	Društvo bolnikov s parkinsonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami - TREPETLIKA	23.113,82	6.544,94	0,00	29.658,76
20.	H21	Zveza koronarnih društev in klubov Slovenije	112.461,80	31.848,55	1.500,00	145.810,35
21.	H22	Slovensko združenje za zmanjševanje škodljivih posledic drog – DrogArt	14.517,96	4.111,44	209,00	18.838,40
22.	H23	ŠENT- Slovensko združenje za duševno zdravje	496.624,15	140.696,61	29.071,31	666.392,07
23.	H25	Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa – VEZI	42.862,62	12.141,90	1.968,00	56.972,52
24.	H26	Društvo za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem Slovenije UP	21.842,88	6.185,06	0,00	28.027,94
25.	H27	Gorska reševalna zveza Slovenije	249.504,22	70.649,97	0,00	320.154,19
26.	H28	Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije	38.633,07	10.940,88	600,00	50.173,95
27.	H29	Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije	92.931,02	26.318,67	1.700,00	120.949,69
28.	H30	Društvo obolelih zaradi azbesta –OZA	4.915,70	1.391,94	0,00	6.307,64
29.	H32	Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto	0,00	0,00	0,00	0,00
30.	H33	Društvo varnega zavetja Ljutomer	22.063,05	0,00	0,00	22.063,05
31.	H34	HUMANA - Združenje svojcev pri skrbi za mentalno zdravje	15.335,15	4.342,32	0,00	19.677,47
32.	H35	Društvo srčnih bolnikov s spodbujevalnikom Slovenije - UTRIP	8.115,85	0,00	600,00	8.715,85

33.	H36	Društvo za nenasilno komunikacijo	50.888,67	14.415,56	2.368,92	67.673,15
34.	H37	Društvo Projekt človek	52.156,65	14.768,75	0,00	66.925,40
35.	H38	Rdeči križ Slovenije	943.426,40	267.258,13	47.028,60	1.257.713,13
36.	H39	Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije	19.210,77	5.441,24	600,00	25.252,01
37.	H40	Gerontološko društvo Slovenije	10.459,96	2.961,86	0,00	13.421,82
38.	H42	Zveza društev upokojencev Slovenije	101.941,52	28.916,05	20.299,77	151.157,34
39.	H43	Društvo hemofilikov Slovenije	80.346,94	22.751,15	0,00	103.098,09
40.	H44	Slovenska Karitas	927.539,87	262.816,41	70.000,00	1.260.356,28
41.	H45	Društvo Regionalna Varna hiša Celje	25.803,06	7.315,55	3.691,81	36.810,42
42.	H46	Društvo UNICEF Slovenija	0,00	0,00	0,00	0,00
43.	H47	Zveza društev diabetikov Slovenije	183.458,52	51.949,77	560,00	235.968,29
44.	H49	Slovensko društvo za celiakijo	45.217,80	12.806,90	1.200,00	59.224,70
45.	H50	Zveza medgeneracijskih društev za kakovostno starost Slovenije	6.926,38	1.961,29	0,00	8.887,67
46.	H51	Europa Donna - Slovensko združenje za boj proti raku dojk	17.658,66	5.000,25	0,00	22.658,91
47.	H52	Društvo Življenje brez nasilja in krivic za podporo žrtvam nasilnih dejanj	17.943,05	5.085,06	1.735,42	24.763,53
48.	H53	Slovenska filantropija - Združenje za promocijo prostovoljstva	95.117,90	32.633,01	1.200,00	128.950,91
49.	H54	Društvo ALTRA - odbor za novosti v duševnem zdravju	49.105,85	13.918,45	5.492,90	68.517,20
50.	H55	Društvo onkoloških bolnikov Slovenije	58.847,94	16.663,46	0,00	75.511,40
51.	H57	Društvo Liga proti epilepsiji Slovenije	35.965,79	10.184,12	0,00	46.149,91
52.	H58	Slovensko društvo TRANSPLANT	16.386,67	4.640,08	0,00	21.026,75
53.	H59	Društvo psoriatikov Slovenije	29.201,10	8.268,63	0,00	37.469,73
54.	H60	OZARA - Nacionalno združenje za kakovost življenja	467.897,78	132.554,83	26.000,00	626.452,61
55.	H61	Slovensko združenje za pomoč pri demenci - SPOMINČICA	15.377,08	4.354,19	0,00	19.731,27
56.	H62	MOZAIK - Društvo za socialno vključenost	4.163,73	1.184,37	2.174,71	7.522,81
57.	H66	NOVI PARADOKS - Slovensko društvo za kakovost življenja	47.729,11	13.556,28	16.694,52	77.979,91
58.	H67	Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev - KRALJI ULICE	9.706,23	2.749,44	411,00	12.866,67
59.	H68	Društvo Kulturno, informacijsko in svetovalno središče LEGEBITRA	6.211,66	1.758,90	0,00	7.970,56
60.	H70	Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja - Varna hiša Gorenjske	6.894,00	0,00	0,00	6.894,00
61.	H73	Društvo za pomoč in samopomoč za področje zasvojenosti - ZDRAVA POT	7.936,09	2.247,20	0,00	10.183,29
62.	H74	Združenje proti spolnemu zlorabljanju	6.434,40	1.821,97	0,00	8.256,37
63.	H75	Društvo za pospeševanje veselja do življenja za bolne in trpeče ljudi- RDEČI NOSKI	8.764,28	2.481,71	0,00	11.245,99
64.	H76	Društvo Mena - humanitarna organizacija za pomoč ženskam, prizadetim z inkontinenco in menopavzo	11.127,59	3.150,91	0,00	14.278,50
65.	H82	Beli obroč Slovenije - Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj	3.676,80	1.041,12	0,00	4.717,92
66.	H93	Društvo KLJUČ - center za boj proti trgovini z ljudmi	7.353,60	2.084,25	600,00	10.037,85
67.	H99	Društvo za Downov sindrom - PLANET 47	5.770,28	1.633,92	0,00	7.404,20
SKUPAJ			5.184.391,57	1.460.121,77	250.905,96	6.895.419,30

Sodelovanje s fundacijo za financiranje športnih organizacij v RS

FIHO ima ves čas svojega delovanja korekten, večinoma partnerski odnos s Fundacijo za šport. Takšen odnos si prizadeva ohraniti tudi v prihodnje.

V letu 2011 je bilo sodelovanje Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Fundacije za financiranje športnih organizacij s predstavniki Loterije Slovenije in Športne loterije ter Urada RS za nadzor prirejanja iger na srečo zelo aktivno, predvsem na področju urejanja problematike nezakonitih prirediteljev spletnih iger na srečo.

Poleg projektnega sodelovanja sta fundaciji tudi v letu 2011 ohranili visoko raven obveščenosti o dogajanjih, ki vplivajo na delovanje posamezne fundacije, in stališčih do posameznih vprašanj, pomembnih za obe fundaciji.

Balinišče Društva vojnih invalidov Ljubljana

Odnosi z javnostmi

Na področju odnosov z javnostmi je bilo leto 2011 največ zaznamovano z medijskimi odzivi na zmanjševanje prilivov v FIHO, kar je posledično pomenilo zmanjševanje sredstev za invalidske in humanitarne organizacije, nadaljevale pa so se tudi razprave o tujih internetnih ponudnikih športnih stav in iger na srečo, ki ne plačujejo koncesij, s katerimi se financirajo invalidske in humanitarne organizacije.

Poleg rednega obveščanja javnosti o sejah Sveta FIHO in njenih organih ter drugih dejavnostih FIHO – je bila tudi v letu 2011 prilagojena komunikacijska strategija, ki se bo nadaljevala tudi v letu 2012.

Mediji so o delovanju in poslovanju FIHO v letu 2011 pogosto poročali, večinoma je bila FIHO omenjena kot sofinancer posamezne invalidske in humanitarne organizacije. Veliko so mediji tudi poročali o zmanjševanju prilivov v FIHO in tudi o ponudnikih internetnih stav, ki ne plačujejo koncesij.

Novinarske konference in sporočila za javnost
Leta 2011 je FIHO nadaljevala z rednim obveščanjem javnosti po sejah Sveta FIHO in raznih dogodkih. Sporočila za javnost so se nanašala na: sporočila o sklepih Sveta FIHO, sporočila o posameznih dogodkih in odzivanje na poročanje medijev.

Nadzor namenske porabe sredstev FIHO v invalidskih in humanitarnih organizacijam

Svet FIHO je na svoji 20. seji dne 21. 2. 2011 skladno s Pravilnikom o organiziranju in izvajanju nadzora v invalidskih in humanitarnih organizacijah (v nadaljevanju: Pravilnik) sprejel Program rednih nadzorov v invalidskih in humanitarnih organizacijah v letu 2011 (za leto 2010).

Določil je redni nadzor pri 9 invalidskih in 26 humanitarnih organizacijah (dobrodelnih organizacijah, organizacijah kroničnih bolnikov in organizacijah za samopomoč).

Na tej osnovi je direktor FIHO izdal sklepe o izvedbi nadzorov in imenoval tričlanske nadzorne skupine, ki so jih sestavljali po en član sveta FIHO, po en član z liste zunanjih strokovnih delavcev (strokovnjakov s področja socialnega varstva, računovodstva oz. revidiranja) ter po en član z liste delavcev strokovne službe FIHO.

Imenovane nadzorne skupine so skladno s 15. členom Pravilnika o poteku nadzorov pisale zapisnike, katerih vsebina se je nanašala predvsem na ugotovljene statusne podatke organizacij o organiziranosti glede na Zakon o društvih, Zakon o invalidskih oz. humanitarnih organizacijah ter razvrstitev glede na davčno zakonodajo. Z namenom ugotavljanja finančnega in materialnega stanja organizacije ter kakovosti in obsega opravljenega dela kakor tudi ustreznosti in pravilnosti dela

izvajalcev programov in storitev so skupine opravljale različna nadzorna dejanja. Pri tem so pri vsaki organizaciji še posebej pregledovale izvedbo in porabo sredstev FIHO za izbrani (posebni) socialni program in realizacijo naložb, če so bile le-te po sklepu predvidene za pregled.

Nadzorne skupine so na podlagi opravljenih nadzorov o stanju in podatkih o porabi sredstev FIHO, o ustreznosti in pravilnosti dela izvajalcev programov in storitev ter kakovosti in obsegu opravljenega dela skladno s Pravilnikom izrekle nadzorne ocene za posamezne sklope. Ocene so navedene v poročilih, in sicer ločeno za vsebinski in finančni del. V poročilih, ki so bila po opravljenih nadzorih posredovana organizacijam (če je bil nadzor izveden v društvu, tudi matični zvezi), so poleg ocen navedene tudi zahteve za odpravo pomanjkljivosti z navedbo rokov za njihovo izvedbo.

A)

Posamezne nadzorne skupine so opravile nadzore o stanju in podatkih o porabi sredstev FIHO, o ustreznosti in pravilnosti dela izvajalcev programov in storitev ter kakovosti in obsegu opravljenega dela za leto 2010 v naslednjih invalidskih organizacijah:

Zap. št.	Invalidska organizacija	Datum nadzora	Ocena nadzorne skupine za vsebinski del	Ocena nadzorne skupine za finančni del
1.	Združenje multiple skleroze Slovenije, Maroltova 14, 1000 Ljubljana	6. 5. 2011	»zgledno«	»zgledno«
2.	Društvo civilnih invalidov vojn Gorenjske, Župančičeva 4, 4000 Kranj	10. 5. 2011	»primerno«	»primerno«
3.	Društvo gibalno oviranih in oseb z invalidnostjo Bohinj, Triglavska cesta 30, 4262 Bohinjska Bistrica	10. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
4.	Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor	12. 5. 2011	/	»primerno«
5.	Društvo vojnih invalidov Maribor, Trubarjeva 15, 2000 Maribor	12. 5. 2011	»primerno«	»primerno«
6.	Društvo Sožitje Trebnje, Glavarjeva 5, 8210 Trebnje	16. 5. 2011	»še primerno«	»še primerno«
7.	Združenje invalidov – Forum Slovenije, Linhartova 3a, 1000 Ljubljana	19. 5. 2011	»zgledno«	»primerno«
8.	Medobčinsko društvo invalidov Gornja Radgona, Trg svobode 12, 9250 Gornja Radgona	19. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
9.	Društvo revmatikov Slovenije, Parmova 53, 1000 Ljubljana	1.6. 2011	»primerno«	»še primerno«

V največji meri so se pomanjkljivosti nanašale predvsem na:

- vzpostavitev ustreznih računovodskih evidenc, skladno s SRS 33 in Zakonom o društvih, ter sprotno prilagajanje novostim, ki se nanašajo na finančno-materialno poslovanje,
- ločeno izkazovanje porabe namenskih javnih sredstev, prejetih za posebne socialne programe, delovanje in naložbe, ter dosledno upoštevanje predpisov, ki urejajo delovanje invalidskih organizacij;
- sklepanje ustreznih pogodb o so/financiranju iz sredstev FIHO med društvi in njihovimi matičnimi zvezami;
- vzpostavitev ustreznih evidenc o uporabnikih posebnih socialnih programov.

Nadzorne skupine so v času izvajanja nadzorov v posameznih invalidskih organizacijah na državni in na lokalni ravni ugotovile naslednje:

1. Pri Združenju multiple skleroze Slovenije je nadzorna skupina podrobneje pregledala program »Usposabljanje za kvalitetno življenje ob bistveno zmanjšanih fizičnih sposobnostih« in naložbo »Nabava in montaža toplotne črpalke na objektu COR Ankarana«, ki sta bila so/financirana iz sredstev FIHO v letu 2010. Tako po vsebinski kot po finančni plati ima organizacija zgledno urejene evidence in dokumentacijo.
2. Pri Društvu civilnih invalidov vojn Gorenjske je nadzorna skupina podrobneje pregledala evidence in dokumentacijo v zvezi s programom »Kompenziranje invalidnosti«, v okviru katerega se izvaja več aktivnosti, ki sicer predstavljajo tudi vsebino drugih programov. Zato je skupina predlagala krčenje števila programov. Nadzorna skupina je predstavnikom društva v zvezi s finančnim delom dala nekaj pripomb, ki so bile predvsem svetovalne narave.

3. Društvo gibalno oviranih in oseb z invalidnostjo Bohinj; nadzorna skupina se je preko pogovora s predstavniki društva seznanila z izvajanjem programa »Usposabljanje za aktivno življenje« in dela društva ter z načinom dela v odnosu do matične zveze. V okviru navedenega programa se izvaja mnogo aktivnosti, ki so obiskane v velikem številu. V zvezi s finančnim poslovanjem je nadzorna skupina najprej svetovala ureditev pogodbenih razmerij z matično zvezo za uporabo sredstev FIHO, prav tako tudi ureditev ostalih računovodskih evidenc, ki izkazujejo porabo sredstev po posameznih financerjih.
4. Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen je v letu 2010 prejelo odobrena sredstva za delovanje, za kar jih je tudi porabilo. Nadzorna skupina se je v splošnem seznanila s programi, ki jih društvo izvaja, vendar za vsebinski del ni podajala ocene. Posredovala je nekaj napotkov v zvezi z vodenjem računovodskih evidenc.
5. Pri Društvu vojnih invalidov Maribor se je nadzorna skupina podrobneje seznanila z izvajanjem programa »Ohranjanje zdravja vojnih invalidov v naravnih klimatskih zdraviliščih in terapije« in naložbo »Nakup poslovnega prostora za DVI Maribor«. Ugotovljena so bila delna odstopanja pri navajanju števila uporabnikov programa in številom uporabnikov, ki so ga izkazovale evidence. Vse računovodske evidence društvo vodi pregledno, a še vedno ročno. Zato je nadzorna skupina svetovala nakup računalniškega programa in upoštevanje zakonodaje za invalidsko področje. Nove poslovne prostore si je nadzorna skupina ogledala v Žolgarjevi 16 v Mariboru.
6. Zveza Sožitje je z vlogo za leto 2010 fundacijo zaprosila za investicijska sredstva za nakup opreme (računalniške, avdio – video in fotokopirnega stroja) za Društvo Sožitje Trebnje v višini 6.700,00 €. Po sklepu sveta FIHO za leto 2010 so jim bila sredstva v celoti realizirana. Zveza Sožitje je v svojem poročilu FIHO za leto 2010 navedla, da društvo Sožitje Trebnje investicijskih sredstev FIHO v letu 2010 v višini 6.700,00 € za nakup opreme (računalniške, avdio – video

in fotokopirnega stroja) ni porabilo, zato je z vlogo prosila za prenos 6.700,00 € v letu 2011 za isti namen. Nadzorna skupina je ob tem predsednika društva opozorila med drugim tudi na neracionalno ravnanje s sredstvi FIHO, sploh pa v tej težki ekonomski situaciji, v kateri se nahaja družba in tudi sama fundacija.

Predsednik je pojasnil, da bo društvo na FIHO posredovalo prošnjo za spremembo namembnosti odobrenih investicijskih sredstev. Ob tem ne moremo zanemariti dejstva, da akti fundacije dovoljujejo prenos in porabo odobrenih sredstev FIHO v naslednje leto prioritetno za enak namen (23. in 26. člen Pravilnika FIHO).

Društvo je po opravljenem nadzoru o namenski porabi sredstev FIHO v letu 2010 dne 20. 5. 2011 na FIHO posredovalo kopijo računa za nabavljeno opremo, datirano 22. 5. 2009, ko društvo na fundacijo še ni kandidiralo za sredstva za ta namen, društvu pa na tej osnovi s strani fundacije ni bilo niti odobrenih niti nakazanih sredstev za sporno porabo sredstev FIHO.

7. Združenje invalidov – Forum Slovenije; predstavniki društva so nadzorno skupino seznanili z izvajanjem programa »Veriga psihosocialne oskrbe in druženja«, ki je bil so/ financiran iz sredstev FIHO v letu 2010. Ugotovljeno je bilo, da organizacija v zvezi s tem programom vodi natančne evidence uporabnikov in izvajalcev. V zvezi s finančnim poslovanjem je bilo predstavnikom združenja posredovanih nekaj napotkov za še natančnejše evidentiranje porabe sredstev FIHO.
8. Zveza delovnih invalidov Slovenije je po letnem sklepu FIHO za 2008 prejela 60.000,00 € investicijskih sredstev za nakup poslovnih prostorov Medobčinskega društva invalidov Gornja Radgona. Zvezi je bil s sklepom FIHO na podlagi vloge najprej odobren prenos investicijskih sredstev v leto 2009, nato pa še sprememba namembnosti zaradi nove lokacije. Predsednik društva je nadzorni skupini povedal, da je društvo z izvajalcem Stavbar gradnje, d. o. o.,

iz Maribora sklenilo predpogodbo, po kateri mu je plačalo celotna sredstva FIHO 60.000,00 € za nakup stanovanja v pritličju večstanovanjske stavbe z varovanimi stanovanji v Gornji Radgoni. Z aneksom k pogodbi je bil rok za izročitev in predajo te nepremičnine določen do 31. 12. 2010. V tem času je izvajalec uvedel prisilno poravnavo in kasneje stečajni postopek. Nadzorna skupina si je večstanovanjsko stavbo, v kateri naj bi imelo nove prostore tudi MDI Gornja Radgona, ogledala na mestu samem. Predsedniku je naročila, da mora o vseh nadaljnjih postopkih v zvezi z novi mi poslovnimi prostori sproti obveščati FIHO (preko matične zveze).

9. Pri Društvu revmatikov Slovenije je nadzorna skupina ugotovila, da v letu 2009 odobrena in v leto 2010 prenesena sredstva FIHO za sanacijo skupnih prostorov v višini 5.188,00 € niso porabili in jih prenašajo v leto 2011 za enak namen. Sredstev niso mogli porabiti zaradi tega, ker je sanacija prostorov skupni projekt celotnega objekta in je soodvisna od vseh vlagateljev. Izvedba sanacije je tako načrtovana za leto 2011.

Nadzorna skupina je podrobno pregledala socialni program »Rehabilitacijski program za vnetne revmatske bolezni« in ugotovila, da podatki, ki jih je društvo navedlo v letnem poročilu o namenski porabi sredstev FIHO, odstopajo od dejanskega stanja – pregledani posebni socialni program ni bil evalviran, čeprav je v poročilu navedeno nasprotno; prav tako niso bile izvedene ankete uporabnikov po posameznih programih, kot navajajo v letnem poročilu. Nadzorna skupina je tako dala priporočilo društvu, da v bodoče vzpostavi finančne evidence v celoti ločeno po financerjih in za posamezne namene in izvede evalvacijo programa med uporabniki, tako kot navajajo v letnem poročilu o namenski porabi sredstev FIHO v letu 2010.

Zahvali Društvu Mozaik

B)

Posamezne nadzorne skupine so opravile nadzore o stanju in podatkih o porabi sredstev FIHO, o ustreznosti in pravilnosti dela izvajalcev programov in storitev ter kakovosti in obsegu opravljenega dela za leto 2010 v naslednjih humanitarnih organizacijah, in skladno s Pravilnikom podelile ocene za vsebinski in finančni del ločeno, in sicer:

Zap. št.	Humanitarna organizacija	Delež FIHO od vseh prejetih sredstev v %	Datum nadzora	Ocena nadzorne skupine za vsebinski del	Ocena nadzorne skupine za finančni del
1.	Zveza društev bolnikov z osteoporozo Slovenije, Potrčeva 16, 1000 Ljubljana	36,42	4. 5. 2011	»zgledno«	»zgledno«
2.	HOSPIC, Gosposvetska cesta 9, 1000 Ljubljana	26,11	5. 5. 2011	»vzorno«	»primerno«
3.	TREPETLIKA, Šišenska cesta 23, 1000 Ljubljana	43,8	20. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
4.	Društvo na srcu operiranih Slovenije, Korytkova 2, 1000 Ljubljana	33	2. 6. 2011	»primerno«	»še primerno«
5.	Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana	47	11. 5. 2011	»zgledno«	»zgledno«
6.	Društvo KLJUČ - Center za boj proti trgovini z ljudmi, p. p. 1646, 1001 Ljubljana	2,4	17. 5. 2011	/	»primerno«
7.	Društvo obolelih zaradi azbesta OZA, Srebrničeva 18, 5210 DESKLE	/	18. 5. 2011	»zgledno«	»še primerno«
8.	Gerontološko društvo Slovenije, Linhartova 13, 1000 Ljubljana	35,5	2. 6. 2011	»primerno«	»primerno«
9.	Društvo onkoloških bolnikov Slovenije, Poljanska cesta 12, 1000 Ljubljana	56	24. 5. 2011	»zgledno«	»zgledno«
10.	Koronarno društvo slovenske Istre, Vrtna ulica 6, 6000 KOPER	23,97	25. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
11.	Spominčica, Linhartova 13, 1000 Ljubljana	47,3	26. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
12.	Območno združenje Rdečega križa Ljutomer, Kajuhova 2, Ljutomer	18,4	30. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
13.	Društvo UNICEF Slovenija, Pavšičeva 1, 1000 Ljubljana	1,28	31. 5. 2011	»zgledno«	»primerno«
14.	UP-Društvo za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem Slovenije, Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana	/	27. 5. 2011	»primerno«	»primerno«
15.	Gorska reševalna zveza Slovenije, Bleiweisova 34, 4000 Kranj	41,06	5. 5. 2011	»vzorno«	»primerno«
16.	Zveza koronarnih društev in klubov Slovenije, Celovška 291, 1000 Ljubljana	99	20. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
17.	Združenje bolnikov s CVB, Linhartova 51, 1000 Ljubljana	84,5	11. 5. 2011	»primerno«	»vzorno«
18.	EUROPA DONNA, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana	12	13. 5. 2011	»zgledno«	»zgledno«
19.	Društvo kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske, Šmihelska cesta 1, 8000 Novo Mesto	/	16. 5. 2011	»zgledno«	»primerno«
20.	Društvo ALTRA, Zaloška cesta 40, 1000 LJUBLJANA	/	17. 5. 2011	»zgledno«	»še primerno«
21.	GRS Tolmin, Trg maršala Tita 16a, 5250 Tolmin	6,2	18. 5. 2011	»zgledno«	»primerno«
22.	Zveza medgeneracijskih društev za kakovostno starost, Resljeva cesta 11, 1000 Ljubljana	22	31. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
23.	Liga proti epilepsiji, Ulica stare pravde 2, 1000 Ljubljana	64,5	24. 5. 2011	»primerno«	»še primerno«
24.	Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, 1000 Ljubljana	21,32	25. 5. 2011	»primerno«	»primerno«
25.	Društvo DEBRA- Društvo oseb povezanih z bulozno epidermolizo, Motnica 3, 1236 TRZIN	35	26. 5. 2011	»primerno«	»primerno«
26.	Slovensko društvo za celiakijo, Ljubljanska 5, 2000 Maribor	40	30. 5. 2011	»še primerno«	»še primerno«

Nadzorne skupine so v času izvajanja nadzorov v posameznih humanitarnih organizacijah na državni in na lokalni ravni ugotovile naslednje:

1. Pri Zvezi društev bolnikov z osteoporozo Slovenije, Potrčeva 16, Ljubljana, se je nadzorna skupina seznanila z okvirno vsebino programov, ki jih izvaja organizacija, ter preverila porabo dodeljenih rezervnih sredstev FIHO v letu 2010. Zveza zagotavlja pregledno izkazovanje računovodskih evidenc, pri podrobnejšem pregledu programa »Sončnica«, v okviru katerega poteka izdajanje revije s tem imenom, pa ni bilo ugotovljenih pomanjkljivosti.
2. Pri Slovenskem društvu HOSPIC, Gosposvetska cesta 9, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala porabo sredstev FIHO v letu 2010 za izvedbo programa »Spremljanje umirajočih in bolnih«. Nadzorna skupina je med pregledom ugotovila, da računovodske evidence društva ne zagotavljajo oz. le delno zagotavljajo pregled porabe sredstev po stroškovnih mestih in financerjih. Nadzorna skupina je društvu naročila vzpostavitev računovodskih evidenc v skladu z veljavnimi računovodskimi standardi.
3. Pri Društvu bolnikov s parkinsonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami – TREPETLIKA, Šišenska cesta 23, Ljubljana, je nadzorna skupina finančno in vsebinsko pregledala program »Tabori Lokve« ter nakup dveh računalnikov, ki sta bila izvedena v preteklem letu. Pri pregledu dokumentacije o izvedbi programa nadzorna skupina ni imela pripomb, pri pregledu dokumentacije za izvedene naložbe pa je skupina ugotovila, da je le-ta evidentirana v registru osnovnih sredstev direktno v prihodkih in ne v oblikovanem skladu.
4. Pri Društvu na srcu operiranih Slovenije, Korytkova 2, Ljubljana, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Pomoč pri zdravljenju postoperativne depresije«. Ugotovljeno je bilo, da društvo ne vodi računovodskih evidenc po stroškovnih mestih ter

financerjih ločeno. Pregledana je bila tudi naložba, in sicer »Nakup prenosnega računalnika in tiskalnika«. Oprema je nabavljena, kar je razvidno iz kontne kartice. Pri nadzoru ni bilo ugotovljenih večjih nepravilnosti.

5. Pri Zvezi društev ledvičnih bolnikov Slovenije, Zaloška cesta 7, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala dokumentacijo o izvedenem programu »Ohranjanje psiho-fizičnih sposobnosti kroničnih ledvičnih bolnikov skozi rekreacijo in šport«. Pri pregledu ni bilo ugotovljenih nepravilnosti tako z vsebinskega kot finančnega vidika. Nadzorna skupina se je seznanila z dejanskim obsegom in življenjsko pomembnostjo programov za uporabnike, ki jih zveza izvaja, zato je organizaciji svetovala, da naj dejanski obseg in pomembnost njihovih aktivnosti bolje predstavijo v obrazcih Vloge in Poročila.
6. Predstavnica Društva KLJUČ – Centra za boj proti trgovini z ljudmi, p. p. 1646, Ljubljana, je nadzorno skupino seznanila z osnovnim poslanstvom organizacije. Nadzorna skupina je pri organizaciji pregledala porabo zagonskih sredstev, prejetih v letu 2010. Društvu je predlagala, da zbor članov v bodoče potrdi letno poročilo pred oddajo bilance stanja in izkaza poslovnega izida na Ajpes. Drugih nepravilnosti ni bilo ugotovljenih.
7. Pri Društvu obolelih zaradi azbesta OZA, Srebrničeva 18, Deskle, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala dokumentacijo, ki jo organizacija vodi za program »Družinska obremenjenost z mezoteliomom pri ljudeh, izpostavljenih azbestu«. Društvo vodi podatke o porabi sredstev v posebnih evidencah in ima vzpostavljeno enostavno računovodstvo. Društvo ni pravilno izpolnilo bilance stanja in izkaza poslovnega izida v delih, ki se nanašajo na prihodke fundacije FIHO ter prenosa sredstev iz preteklega leta. Pri pregledu vsebine izvedenega socialnega programa pa nadzorna skupina ni imela pripomb.
8. Pri Gerontološkem društvu Slovenije, Linhartova 13, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala program »Telefonsko svetovanje starejšim ljudem in njihovim

- svojem» ter naložbo »Oprema novega poslovnega prostora«. Organizacija sicer vodi računovodstvo po stroškovnih mestih, ne pa tudi po financerjih. Za program ima organizacija vodene vse potrebne evidence. Naložbo si je nadzorna skupina ogledala na mestu samem in ni imela pripomb.
9. Pri Društvu onkoloških bolnikov Slovenije, Poljanska cesta 12, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala evidence, ki jih društvo vodi za program »Nova pomlad življenja – 18. vseslovensko srečanje žensk z rakom dojke«. Program je potekal, kot je bilo predvideno, brez odstopanj. Nadzorna skupina nad vodenjem finančne dokumentacije ni imela pripomb.
 10. Pri Koronarnem društvu Slovenske Istre, Vrtna ulica 6, Koper, je nadzorna skupina pregledala dokumentacijo o izvedenem programu »Vadba in druge fizične aktivnosti«. Ugotovljeno je bilo, da organizacija vodi finančno poslovanje po stroškovnih mestih, ne pa tudi po financerjih. Društvo razpolaga z vsemi potrebnimi evidencami o izvajanju programa. Vadbo vodijo strokovno usposobljeni delavci. Nadzorna skupina je ugotovila, da društvo še nima sklenjene ustrezne pogodbe z zvezo za sredstva fundacije.
 11. Pri društvu Spominčica, Linhartova 13, Ljubljana, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Ne pozabi me – Izobraževanje, pomoč in podpora bolnikom z demenco in njihovim svojem» ter nakup opreme. Nadzorna skupina je med pregledom dokumentacije o izvedenem programu ugotovila, da društvo ne vodi ustreznih evidenc o uporabnikih programa, prav tako iz kartic ni bila razvidna poraba sredstev fundacije, saj društvo ne vodi knjigovodskih evidenc ločeno po stroškovnih mestih ter financerjih. Poraba sredstev za ta program je bila razvidna iz priloženega računa. Pri pregledu dokumentacije o nakupu dveh računalnikov je nadzorna skupina ugotovila, da društvo ni knjižilo računalnikov na osnovna sredstva – sklad. Društvu je nadzorna skupina naročila odpravo pomanjkljivosti.
 12. Pri Območnem združenju Rdečega križa Ljutomer, Kajuhova 2, Ljutomer, je nadzorna skupina vsebinsko

- in finančno pregledala izvedeni program »Srečanje starih, bolnih, osamljenih in invalidnih oseb» ter naložbo »Nakup hiše v Ljutomeru«. Pri vsebinskem pregledu programa je nadzorna skupina dobila na vpogled vse dokumente, ki jih organizacija vodi. Nadzorna skupina je ugotovila, da organizacija vodi računovodske evidence le po financerjih, ne pa tudi po stroškovnih mestih. Ugotovila je tudi, da je finančno poročilo sicer obravnaval Nadzorni odbor, ne pa tudi skupščina, saj le-ta še ni bila sklicana. Naložbo (poslovne prostore) si je nadzorna skupina ogledala na mestu samem, le-ti že služijo predvidenemu namenu – izvajanju programov društva, ki ima pridobljena potrebna dovoljenja. Investicija bo predvidoma poplačana v letu 2011.
13. V Društvu UNICEF Slovenija, Pavšičeva 1, Ljubljana, je nadzorna skupina v uvodu ugotavljala statusno dokumentacijo organizacije. Društvo je nadzorni skupini pojasnilo predvideno preoblikovanje iz društva v fundacijo. Postopki so že v teku, vse svoje financerje bodo o tem seznanili po preoblikovanju; hkrati se tudi zavedajo, da do sredstev fundacije v nadalje ne bodo več upravičeni. Predstavnica društva, ki zaenkrat opravlja funkcijo vršilke dolžnosti predsednice, je pojasnila še, da so trenutno v fazi revidiranja, ter da bodo poročilo v tistem delu, ki se nanaša na sredstva fundacije, na fundacijo tudi posredovali. Skupščino bodo imeli konec meseca junija. Nadzorna skupina je v nadaljevanju vsebinsko in finančno pregledala »Program za preprečevanje medvrstniškega nasilja v osnovnih šolah«. Ugotovljeno je bilo, da so sredstva fundacije za ta namen porabljena predvsem za plačo vodje programa in plačilo Zavoda Zaletnica, ki za društvo izvaja program »Povej«. Društvu so naročili, da na fundacijo pošlje kopijo odločbe upravne enote o spremembi zastopnika društva.
 14. Pri Društvu za pomoč zasvojevcem in njihovim svojem Slovenije – UP, Miklošičeva 16, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala finančno in vsebinsko dokumentacijo o programu, ki ga izvajajo v tekočem letu, in sicer »Pomoč

- zasvojemcem in njihovim svojcem«. Nadzorna skupina ugotavlja, da je to krovni program, ki zajema več podprogramov. Pri finančnem pregledu je nadzorna skupina ugotovila, da društvo ni upoštevalo dejanskih prilivov s strani fundacije.
15. Pri Gorski reševalni zvezi Slovenije, Bleiweisova 34, Kranj, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Usposabljanje vodnikov reševalnih psov«. Ugotovljena je bila razlika v višini 1.407,00 € med poročilom FIHO-3 in izkazanim stanjem finančne kartice. Le-ta je nastala iz naslova prerazporeditve med programi, katero je FIHO odobril. Nadzorna skupina je organizaciji predlagala, da zbor reševalcev potrdi letno poročilo organizacije pred oddajo finančne dokumentacije na Ajpes.
 16. Pri Zvezi koronarnih društev in klubov Slovenije, Celovška 291, Ljubljana, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Vsestransko usposabljanje izvajalcev VRKB za delo v KDK«. Iz predložene finančne dokumentacije ni bila razvidna poraba prenesenih sredstev FIHO iz leta 2009. Ugotovljeno je bilo, da organizacija sicer vodi finančne podatke ločeno (po financerjih in stroškovnih mestih), vendar pa ne izkazuje prenosa in porabe prenesenih sredstev iz preteklega leta. Nadzorna skupina meni, da organizacija prenesenih sredstev FIHO ne porabi prioriteto in jih prenaša iz leta v leto.
 17. Pri Združenju bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije, Linhartova 51, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala porabo sredstev za program »Obnovitvena trajna rehabilitacija po možganski kapi«. Društvo nima izdelanih kriterijev za koriščenje programa – vsi uporabniki so/financirajo rehabilitacijo v zdravilišču v enakih deležih, ne glede na finančno stanje. Program vodijo strokovno usposobljeni delavci – zdravniki in medicinsko osebje v zdravilišču. Finančno poslovanje organizacija vodi v skladu s predpisi.
 18. Pri Združenju za boj proti raku dojk EUROPA DONNA, Zaloška cesta 7, Ljubljana, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Predavanja po Sloveniji, telefonsko in elektronsko svetovanje in obiski bolnic«. Nadzorna skupina je ugotovila, da organizacija vodi vso potrebno dokumentacijo v skladu s predpisi.
 19. Pri Društvu kroničnih ledvičnih bolnikov Dolenjske, Šmihelska c. 1, 8000 Novo mesto, je nadzorna skupina preko pogovora s predstavniki organizacije dobila podrobne informacije o delovanju društva, izvajanju »socialnih programov za izboljšanje kakovosti življenja ledvičnih bolnikov«, ter ugotovila natančno in pregledno finančno poslovanje.
 20. Pri Društvu ALTRA, Zaloška cesta 40, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala izvedeni program »Dnevni center Ljubljana«. Pri finančnem pregledu je bilo ugotovljenih nekaj nepravilnosti, in sicer: v izkazu poslovnega izida so sredstva fundacije zavedena v napačni postavki; prav tako ne izkazujejo pridobitne dejavnosti (zavezanci so opravljali in opravljajo pridobitno dejavnost); nadzorni odbor do datuma nadzora še ni obravnaval finančnega poročila; občni zbor do datuma nadzora še ni potrdil letnega poročila; del sredstev, namenjenih za program, so porabili za nakup televizijskega sprejemnika – kar je razvidno z interne finančne kartice. Društvo opravičuje nastale napake z nenačrtovanimi težavami, ki so se pripetile v letu 2010 (smrt predsednika in glavne računovodkinje), ter zagotavlja, da bodo vse nepravilnosti v čim krajšem času odpravljene. Nadzorna skupina je v nadaljevanju pregledala dokumentacijo, ki jo društvo vodi za program Dnevnega centra Ljubljana, ter si kasneje prostore tudi ogledala ter na vsebinski del pregleda ni imela pripomb.
 21. Pri Gorski reševalni službi Tolmin, Trg maršala Tita 16a, Tolmin, je nadzorna skupina še pred vsebinskim in finančnim pregledom izvedenega programa pregledala statusno dokumentacijo. V zvezi s tem je ugotovila, da društvo sicer pridobiva del sredstev na podlagi razpisa prek Gorske reševalne zveze Slovenije, vendar deluje pod

- okriljem Planinske zveze Slovenije v obliki sekcije. Društvo nima pridobljenega statusa humanitarne organizacije. V nadaljnjem pregledu je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Planinski tabor za nadarjene otroke«. Nepravilnosti ni bilo ugotovljenih.
22. Pri Zvezi medgeneracijskih društev za kakovostno starost, Resljeva cesta 11, Ljubljana, je nadzorna skupina pregledala program »Osebo medgeneracijsko družabništvo s starim človekom«. Društvo ne vodi finančne dokumentacije ločeno po stroškovnih mestih ter nosilcih. Notranjega nadzora po statutu nimajo, je pa skupščina pravočasno potrdila letno poročilo društva. Nadzorna skupina nad vsebinskim pregledom programa ni imela pripomb.
23. Pri društvu Liga proti epilepsiji, Ulica stare pravde 2, Ljubljana, je nadzorna skupina vsebinsko in finančno pregledala izvedeni program »Pomoč skupinam za samopomoč«. Ugotovljenih je bilo nekaj nepravilnosti, vezanih na evidentiranje neporabljenih sredstev. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je društvo s pomočjo sredstev FIHO prevedlo in natisnilo knjigo o epilepsiji, ki pa je sedaj na trgu v prosti prodaji; le-to so knjižili tudi v zaloge in ne na društveni sklad.
24. Nadzor za Rdeči križ Slovenije, Mirje 19, Ljubljana, je potekal v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS Debeli rtič v Ankaranu. Nadzorna skupina je vsebinsko in finančno pregledala program »Letovanje 1500 socialno ogroženih otrok v MZKL Debeli rtič«. Nadzorna skupina je dobila na vpogled vse podatke o letujočih otrocih ter ostale usrezne sezname, ki jih organizacija vodi v okviru pregledanega programa. Poleg pregleda programa si je nadzorna skupina ogledala objekt, kjer se program izvaja. Pri organizaciji ni bilo ugotovljenih nepravilnosti.
25. Pri Društvu DEBRA – Društvo oseb povezanih z bulozno epidermolizo, Motnica 3, TRZIN, je nadzorna skupina pregledala porabo zagonskih sredstev v preteklem letu. Iz dokumentacije je bilo razvidno, da so bila sredstva fundacije porabljena namensko. Nadzorna skupina na delovanje društva ni imela pripomb.

26. Pri Slovenskem društvu za celiakijo, Ljubljanska 5, Maribor, je nadzorna skupina pregledala program »Prepoznavnost prehranskih izdelkov za bolnike s celiakijo«. Po pregledani dokumentaciji je nadzorna skupina društvu priporočila bolj podrobno vodenje evidenc o uporabnikih ter bolj realno planiranje v vlogah za razporeditev sredstev fundacije v bodoče. Sredstva društva so bila porabljena namensko.

Nadzorne skupine so humanitarne organizacije v največ primerih zadolžile za odpravo naslednjih pomanjkljivosti oz. predlagale naslednje:

- vzpostavitev ustreznih računovodskih evidenc, skladno s SRS 33 in Zakonom o društvih, ter sprotno prilagajanje novostim, ki se nanašajo na finančno-materialno poslovanje;
- sklepanje ustreznih pogodb o so/financiranju iz sredstev FIHO med društvi in njihovimi matičnimi zvezami;
- potrditev Letnega poročila organizacije s strani najvišjega organa pred oddajo bilance stanja in izkaza poslovnega izida na Ajpes.

Nadzorne skupine so pri vsebinskem pregledu posameznih prijavljenih socialnih programov ugotovile tudi, da je iz izpolnjenih prijavnih obrazcev v mnogih primerih težko razpoznati dejansko vsebino in aktivnosti, ki sestavljajo določeni program. Iz tega razloga so programi tudi slabše ocenjeni in posledično pridobijo manj sredstev. V mnogih primerih pa je stanje ravno obratno – organizacije delajo dobro in opravljajo potrebno, koristno delo ter v veliki meri razbremenjujejo državno skrb.

Poleg tega nadzorne skupine ugotavljajo tudi, da si nekatere organizacije, ki so s sredstvi močno omejene, ne morejo privoščiti kvalitetnih računovodskih servisov oz. računovodij, ki bi organizacijam znali svetovati ter za njih spremljali zakonske in druge spremembe na področju finančno-materialnega poslovanja ter tako skladno z zakonodajo vodili računovodske evidence.

1. PORABA ODOBRENIH SREDSTEV FIHO V INVALIDSKIH ORGANIZACIJAH v letu 2011

Skladno s 23. in 24. členom Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO (v nadaljevanju: Pravilnik) so invalidske in humanitarne organizacije, ki so se v preteklem letu so/financirale iz sredstev FIHO, dolžne posredovati poročilo o realizaciji finančno ovrednotenih letnih delovnih programov na predpisanih obrazcih najpozneje do konca februarja za preteklo leto.

V kolikor organizacije, ki so pridobile sredstva, ne pošljejo poročil v roku in na predpisanih obrazcih, jih mora strokovna služba FIHO pozvati, da to nemudoma storijo. Če poročila kljub opozorilu ne posredujejo, se ukine izplačevanje odobrenih sredstev za tekoče koledarsko leto.

FIHO je za poročanje o porabi odobrenih sredstev FIHO v letu 2011 organizacijam, ki so se v tem letu so/financirale iz sredstev FIHO, pripravil in dal na razpolago obrazec FIHO 3 v obliki spletne aplikacije, ki za vnaprej organizacijam omogoča racionalizacijo dela. Vse organizacije so poročila morale oddati tudi po pošti.

S ciljem ločenega poročanja o porabi sredstev FIHO iz 1-odstotnega rezervnega sklada za leto 2011 je strokovna služba FIHO za ta namen pripravila ločen obrazec FIHO 4.

Komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO invalidskim organizacijam je na svoji 60. seji dne 21. 6. 2012 obravnavala finančno in vsebinsko poročilo strokovne službe FIHO o realizaciji Finančno ovrednotenih letnih delovnih programov vseh 25 invalidskih organizacij, ki so bile v letu 2011 so/financirane s strani FIHO.

Spodnja tabela prikazuje finančno poročilo o porabi prenesenih sredstev iz leta 2010 v leto 2011, odobrena sredstva FIHO po letnem sklepu za 2011, dejansko realizirana sredstva po aneksu za leto 2011, višine nerealiziranih sredstev FIHO zaradi manjšega priliva koncesionarjev, ter višine porabljenih sredstev FIHO, o katerih so v svojih poročilih poročale invalidske organizacije. Tabela zajema tudi višino odobrenih sredstev FIHO iz 1-odstotnega rezervnega sklada invalidskih organizacij za leto 2011, oblikovanega ob razporeditvi sredstev FIHO invalidskim organizacijam za leto 2011 ter njihovo porabo, katero so prejemnice teh sredstev izkazale na posebnem, za to predvidenem obrazcu FIHO 4.

Kot zadnje pa so iz tabele razvidne višine morebitnih neporabljenih sredstev FIHO, za katere so posamezne invalidske organizacije zaprosile z vlogami.

Pristojna komisija je vse vloge za prenose sredstev vsebinsko obravnavala in sprejela sklep, da se navedenim organizacijam odobri prenos neporabljenih sredstev FIHO v leto 2012 za navedene namene.

Podatki o realizaciji finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih organizacij za leto 2011

ORGANIZACIJA

	Prenos iz 2010	Poraba prenosa v 2011	Odobrena sredstva po letnem sklepu FIHO za 2011	Odobrena sredstva po aneksu za 2011	Nerealizirana sredstva v 2011	Poročano o porabi v 2011	Odobreno iz 1 % sklada rezervnih sredstev	Poraba 1 %	Prenos neporab. sredstev v 2012
1. Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije	0,00	0,0	1.778.736,55	1.510.547,96	268.188,59	1.510.548,54	40.180,00	40.180,00	0,00
2. Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije	738,00	738,00	1.693.594,70	1.424.729,58	268.865,12	1.424.729,58	31.578,83	31.578,83	0,00
3. Društvo distrofikov Slovenije	0,00	0,00	1.262.498,22	1.014.028,06	248.470,16	1.014.028,06	21.270,00	21.270,00	0,00
4. Zveza paraplegikov Slovenije	0,00	0,00	1.202.793,21	965.166,07	237.627,14	965.166,07	41.226,10	41.226,10	0,00
5. Združenje multiple skleroze Slovenije	0,00	0,00	759.102,08	591.635,13	167.466,95	591.640,73	21.570,00	21.570,00	0,00
6. SOŽITJE – Zveza društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenije	6.700,00	6.700,00	1.600.850,33	1.424.913,50	175.936,83	1.424.913,50	15.835,00	15.835,00	0,00
7. Zveza delovnih invalidov Slovenije	0,00	0,00	1.699.846,18	1.463.085,08	236.761,10	1.463.085,08	16.260,00	16.260,00	0,00
8. SONČEK – Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije	0,00	0,00	767.956,15	660.613,91	107.342,24	660.613,91	7.342,00	7.342,00	0,00
9. Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije	0,00	0,00	469.165,68	441.979,60	27.186,08	441.628,61	4.910,00	4.910,00	350,00
10. Zveza društev vojnih invalidov Slovenije	0,00	0,00	573.609,63	543.649,99	29.959,64	543.649,99	6.040,00	6.040,00	0,00
11. Zveza za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijski komite	0,00	0,00	695.131,06	574.503,54	120.627,52	574.503,54	13.385,00	13.385,00	0,00
12. Društvo laringektomiranih Slovenije	0,00	0,00	162.690,21	159.141,56	3.548,65	159.141,56	1.765,00	1.765,00	0,00
13. Zveza invalidskih društev ILCO Slovenije	0,00	0,00	165.717,00	161.519,64	4.197,36	161.519,64	1.795,00	1.795,00	0,00
14. Društvo revmatikov Slovenije	5.125,72	5.125,72	234.917,95	228.140,75	6.777,20	228.140,75	2.535,00	2.535,00	0,00
15. Združenje invalidov - FORUM Slovenije	15.000,00	0,00	134.242,00	103.096,16	31.145,84	103.096,16	1.145,00	1.145,00	15.000,00
16. Društvo vojaških vojnih invalidov mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 41-45	770,49	0,00	17.858,54	17.662,22	196,32	15.659,79	0,00	0,00	2.772,92
17. Društvo paralitikov Slovenije	1.388,78	1.388,78	62.105,27	50.719,29	11.385,98	50.719,29	560,00	560,00	0,00
18. Društvo študentov invalidov Slovenije	30.030,94	30.030,94	313.539,29	292.890,10	20.649,19	292.890,10	13.668,66	13.668,66	0,00
19. YHD - Društvo za teorijo in kulturo hendikepa	0,00	0,00	206.500,00	177.428,02	1.971,98	177.428,02	10.000,00	10.000,00	0,00
20. VIZIJA - Društvo gibalno oviranih invalidov	5.760,04	5.760,04	35.520,00	35.129,56	390,44	33.606,29	390,00	390,00	1.913,00
21. Sklad SILVA – Društvo za kakovostno življenje ljudi s posebnimi potrebami	0,00	0,00	47.663,82	36.721,88	10.941,94	36.721,88	408,00	408,00	0,00
22. INVALID – Zveza društev gibalno oviranih oseb z invalidnostjo Slovenije	0,00	0,00	100.018,00	97.682,34	2.335,66	97.682,34	1.085,00	1.085,00	0,00
23. Društvo VITA – za pomoč po nezgodni poškodbi glave	0,00	0,00	142.296,00	57.655,22	84.640,78	57.656,00	50.640,00	50.640,00	0,00
24. Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen	0,00	0,00	22.428,13	20.769,18	1.658,95	20.769,18	230,00	230,00	0,00
25. Dlan – društvo gluhoslepih Slovenije	0,00	0,00	19.147,91	17.802,15	1.345,76	17.802,15	197,00	197,00	0,00
SKUPAJ	65.513,97	49.743,48	14.167.927,91	12.071.210,49	2.069.617,42	12.067.340,76	304.015,59	304.015,59	20.035,92

Iz tabele je razvidno:

- da je vseh 25 invalidskih organizacij, ki so se so/financirale iz sredstev FIHO, za leto 2011 v predpisanem roku na FIHO posredovalo Poročila o realizaciji finančno ovrednotenih letnih delovnih programov svoje organizacije;
- da so skupna prenesena sredstva iz leta 2010 v leto 2011 znašala 65.513,97 €. Združenje invalidov – Forum Slovenije in Društvo vojaških vojnih invalidov mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 41–45 prenesenih sredstev iz leta 2010 v leto 2011 nista porabila. ZIFS - u je bil po sklepu 27. seje sveta FIHO že odobren prenos neporabljenih sredstev v višini 15.000,00 € v leto 2012, drugo društvo pa za prenos 770,43 € v leto 2012 prosi z vlogo. Vse ostale invalidske organizacije, ki so prenašale sredstva FIHO v leto 2011, so le-ta porabile skladno z nameni;
- da so bila z letnim sklepom za leto 2011 25. invalidskim organizacijam odobrena sredstva FIHO v višini 14.167.927,91 €, od tega jih je bilo mogoče organizacijam za izvajanje posebnih socialnih programov in delovanja realizirati v višini 12.071.210,49 €, ne pa tudi za naložbe, iz česar izhaja, da predstavljajo nerealizirana sredstva FIHO v letu 2011 glede na prvotni sklep o razporeditvi razliko v višini 2.069.617,42 €;
- da invalidske organizacije poročajo o porabi 12.067.340,76 € sredstev;
- da je večina invalidskih organizacij za leto 2011 prejela tudi sredstva FIHO iz 1-odstotnega rezervnega sklada v višini 304.015,59, o porabo katerih so organizacije prejemnice sredstev tudi poročale;
- da za prenos neporabljenih sredstev v letu 2011 prosijo 4 invalidske organizacije v skupni višini 20.035,43 €.

Vsebinska prenosov:

- Zveza društev civilnih invalidov vojn Slovenije z dopisom št. 069/012/K z dne 25. 4. 2012 prosi za prenos neporabljenih sredstev iz leta 2011 v 2012 v višini 350,00 €, ki jih bo DCIV Dolenjske, Bele krajine in Posavja Novo mesto porabilo za program prebivanje in prilagajanje okolju;
- Društvo vojaških vojnih invalidov mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 41–45 z vlogo, št. INV 45/2012-05 z dne 20. 6. 2012 prosi za prenos neporabljenih sredstev iz leta 2011 v višini 2.772,92 €. Ta znesek predstavlja 770,49 € sredstev FIHO, ki jih kot neporabljena in prenesena niso porabili v letu 2011, ter 2002,43 €, ki so ostala neporabljena v letu 2011. Društvo jih bo v letu 2012 porabilo za program sofinanciranja zdraviliškega zdravljenja potrebnim in izbranim invalidom;
- Društvo gibalno oviranih invalidov Slovenije – Vizija z vlogo z dne 24. 2. 2012 prosi za prenos neporabljenih sredstev FIHO v letu 2011 na posebnih socialnih programih: Prevozi, Osebna asistenca, spremstvo in fizična pomoč invalidom ter Programu za socialno vključevanje in dejavno staranje invalidov v višini 1.913,71 €. Prenesena sredstva bi porabili na naslednjih treh posebnih socialnih programih:
 - Poseben psihosocialni in socialno zdravstveni program Inko za ženske; 613,71 €
 - Program za socialno vključevanje in dejavno staranje invalidov; 600,00 €
 - Program ohranjanja zdravja, zdravstvena preventiva in medicinski pripomočki; 700,00 €
- Združenju invalidov – Forumu Slovenije se je na podlagi vloge št. 67/2012 z dne 16. 4. 2012 odobrila sprememba namembnosti odobrenih sredstev FIHO (prenesenih iz leta 2011 v 2012) v višini 15.000,00 € namesto za nakup poslovnih prostorov za nakup avta renault kangoo za potrebe izvajanja posebnega socialnega programa Veriga psihosocialne oskrbe in druženja na 27. seji sveta FIHO 23. 4. 2012.

2. PORABA ODOBRENIH SREDSTEV FIHO V HUMANITARNIH ORGANIZACIJAH v letu 2011

Rdeči noski

Komisija za ocenjevanje in pripravo predlogov za razporeditev sredstev FIHO humanitarnim organizacijam je na svoji 48. seji dne 20. 6. 2012 obravnavala prejeta poročila vseh 68 humanitarnih organizacij, ki so bile v letu 2011 so/financirane s strani FIHO.

Spodnja tabela prikazuje finančno poročilo o porabi prenesenih sredstev iz leta 2010 v leto 2011, porabo prenesenih sredstev, odobrena sredstva FIHO po letnem sklepu za 2011,

Krog obveznosti - Društvo Sožitje

dejansko realizirana sredstva po aneksu za leto 2011, višine nerealiziranih sredstev FIHO zaradi manjšega priliva koncesionarjev, ter višine porabljenih sredstev FIHO, o katerih so v svojih poročilih poročale humanitarne organizacije. Kot zadnje so iz tabele razvidne višine morebitnih neporabljenih sredstev FIHO, ki izhajajo iz poročil o realizaciji finančno ovrednotenih letnih delovnih programov.

Podatki o realizaciji finančno ovrednotenih letnih delovnih programov humanitarnih organizacij za leto 2011

ORGANIZACIJA	Prenos iz 2010 v 2011	Poraba prenosa v 2011	Odobrena sredstva po letnem skl. FIHO za 2011	Odobrena sredstva po aneksu za 2011	Nerealiz. sredstva v 2011	Poročano o porabi v 2011	Prenos neporab. sreds.
1. Društvo za fenilketonurijo Slovenije	5.648,67	5.648,67	20.969,62	18.737,99	2.231,63	18.151,63	586,38
2. Društvo pljučnih in alergijskih bolnikov	0,00	0,00	26.039,09	21.927,60	4.111,49	21.927,59	0,00
3. Društvo na srcu operiranih Slovenije	0,00	0,00	5.091,99	4.550,09	541,90	4.550,10	0,00
4. Združenje bolnikov s CVB Slovenije	0,00	0,00	164.684,60	147.112,05	17.572,55	147.112,04	0,00
5. Društvo SOS telefon	0,00	0,00	81.495,98	67.887,06	13.608,92	67.887,05	0,00
6. Eho - podpornica	0,00	0,00	132.438,47	118.344,13	14.094,34	118.344,13	0,00
7. Zveza prijateljev mladine	0,00	0,00	66.248,07	58.312,96	7.935,11	58.312,77	0,00
8. Zveza slovenskih društev za boj proti raku	0,00	0,00	42.583,87	38.052,02	4.531,85	38.052,02	0,00
9. Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi	0,00	0,00	34.580,73	30.900,59	3.680,14	30.900,59	0,00
10. Zveza društev bolnikov z osteoporozo	1,35	0,00	27.969,36	24.992,81	2.976,55	24.992,81	0,00
11. Društvo prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote	0,00	0,00	30.705,84	23.863,76	6.842,08	23.863,76	0,00
12. Društvo Žarek upanja - pomoč pri odvisnostih in zasvojenostih	0,00	0,00	32.358,46	28.914,81	3.443,65	28.914,81	0,00
13. Slovensko društvo HOSPIC	0,00	0,00	176.794,73	157.186,49	19.608,24	157.186,47	0,00
14. STIGMA - društvo za zmanjševanje škode zaradi drog	0,00	0,00	14.211,82	12.520,66	1.691,16	12.520,66	0,00
15. Društvo za pomoč osebam z govornimi motnjami VILKO MAZI	0,00	0,00	35.657,87	30.746,84	4.911,03	30.746,84	0,00
16. Društvo zaupni telefon Samarijan	0,00	0,00	24.500,00	21.892,67	2.607,33	21.892,67	0,00
17. Društ. bol. s parkinsonizmom in drugimi ekstrapiramidnimi motnjami - TREPETLIKA	0,15	0,00	36.104,29	32.262,01	3.842,28	32.261,99	0,00
18. Zveza koronarnih društev in klubov Slovenije	19.350,95	17.458,81	176.320,31	155.784,91	20.535,40	154.460,76	3.216,29
19. Slovensko združenje za zmanjševanje škodljivih posledic drog - DROGART	0,00	0,00	28.269,34	25.260,87	3.008,47	25.260,87	0,00
20. ŠENT - slovensko združenje za duševno zdravje	0,00	0,00	715.617,84	613.172,34	102.445,50	613.172,34	0,00
21. Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa	0,00	0,00	69.633,94	52.207,91	17.426,03	52.207,91	0,00
22. UP - društvo za pomoč zasvojenecem in njihovim svojcem Slovenije	0,00	0,00	30.178,91	26.967,22	3.211,69	26.967,22	0,00
24. Gorska reševalna zveza Slovenije	0,00	0,00	344.724,08	308.037,92	36.686,16	292.209,61	15.828,34
25. Zveza društev za socialno gerontologijo Slovenije	0,00	0,00	55.482,91	47.093,28	8.389,63	47.093,28	0,00
26. Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije	0,00	0,00	132.046,14	113.738,24	18.307,90	113.738,22	0,00
27. Društvo obolelih zaradi azbesta	3.489,00	3.489,00	5.448,43	4.868,60	579,83	8.357,60	0,00
28. Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto	0,00	0,00	13.699,56	11.282,91	2.416,65	11.282,91	0,00
29. Društvo varnega zavetja Ljutomer	0,00	0,00	31.215,65	21.448,07	9.767,58	21.448,07	0,00
30. Združenje HUMANA	0,00	0,00	21.187,60	18.932,78	2.254,82	18.932,76	0,00
31. Društvo srčnih bolnikov s spodbujevalnikom Slovenije	0,00	0,00	11.066,34	9.888,64	1.177,70	9.888,64	0,00
32. Društvo za nenasilno komunikacijo - DNK	0,00	0,00	96.610,46	80.559,61	16.050,85	80.559,61	0,00
33. Društvo Projekt človek	5.526,50	5.526,50	74.503,58	62.186,78	12.316,80	67.713,28	0,00

34.	Rdeči križ Slovenije	0,00	0,00	1.371.218,09	1.176.940,02	194.278,07	1.176.940,30	0,00
35.	Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije	0,00	0,00	28.534,89	23.717,61	4.817,28	23.717,61	0,00
36.	Gerontološko društvo Slovenije	0,00	0,00	15.816,47	12.913,87	2.902,60	12.913,87	0,00
37.	Zveza društev upokojencev Slovenije	0,00	0,00	167.234,46	121.736,14	45.498,32	121.736,14	0,00
38.	Društvo hemofilikov Slovenije	54,85	0,00	119.292,24	106.596,94	12.695,30	106.596,95	54,85
39.	Slovenska Karitas	0,00	0,00	1.351.522,66	1.145.140,69	206.381,97	1.145.140,71	0,00
40.	Društvo Regionalna varna hiša Celje	0,00	0,00	41.241,69	34.059,53	7.182,16	34.059,52	0,00
41.	Društvo UNICEF Slovenija	0,00	0,00	41.823,04	37.372,16	4.450,88	37.372,15	0,00
42.	Zveza društev diabetikov Slovenije	14.053,72	5.285,10	282.960,27	250.695,17	32.265,10	250.695,17	8.768,62
43.	Slovensko društvo za celiakijo - SDC	2.000,00	2.000,00	63.869,39	56.178,72	7.690,67	56.178,72	0,00
44.	Zveza medgeneracijskih društev za kakovostno starost	0,00	0,00	8.414,04	7.518,60	895,44	7.518,60	0,00
45.	Europa Donna - Slovensko združenje za boj proti raku dojk	0,00	0,00	24.397,84	21.801,38	2.596,46	21.801,36	0,00
46.	Društvo Življenje brez nasilja in krivic za podporo žrtvam nasilnih dejanj	0,00	0,00	30.843,29	26.230,51	4.612,78	26.230,51	0,00
47.	Slovenska filantropija, združenje za promocijo prostovoljstva	0,00	0,00	135.418,33	121.006,87	14.411,46	121.006,87	0,00
48.	Društvo ALTRA - odbor za novosti v duševnem zdravju	0,00	0,00	58.966,02	47.839,48	11.126,54	47.839,48	0,00
49.	Društvo onkoloških bolnikov Slovenije	0,00	0,00	83.506,44	72.653,66	10.852,78	72.653,66	0,00
50.	Društvo Liga proti epilepsiji Slovenije	7.236,90	7.236,90	54.645,61	48.102,14	6.543,47	48.102,14	0,00
51.	Slovensko društvo TRANSPLANT	0,00	0,00	14.702,92	13.138,21	1.564,71	13.138,20	0,00
52.	Društvo psoriatikov Slovenije - DPS	1.440,00	1.440,00	39.397,77	35.204,99	4.192,78	35.204,99	0,00
53.	Društvo Ozara - nacionalno združenje za kakovost življenja	17.774,59	16.713,77	673.255,24	577.666,58	95.588,66	577.666,58	1.060,82
54.	SPOMINČICA- Slovensko združenje za pomoč pri demenci	172,66	0,00	21.260,51	18.997,93	2.262,58	21.260,51	0,00
55.	MOZAIK- društvo za socialno vključenost	0,00	0,00	9.219,82	8.238,63	981,19	8.238,63	0,00
56.	Novi paradoks - slovensko društvo za kakovost življenja	0,00	0,00	72.699,80	47.044,03	25.655,77	47.044,03	0,00
57.	Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev - Kralji ulice	0,00	0,00	14.394,92	11.983,32	2.411,60	11.983,32	0,00
58.	Društvo informacijski center LEGEBITRA	0,00	0,00	8.582,27	7.668,93	913,34	7.668,93	0,00
59.	Društvo za pomoč ženskam in otrokom žrtvam nasilja - varna hiša Gorenjske	0,00	0,00	13.657,00	12.203,60	1.453,40	12.203,60	0,00
60.	Društvo ženska svetovalnica	0,00	0,00	4.966,88	4.438,30	528,58	4.438,31	0,00
61.	Društvo za pomoč in samopomoč za področje zasvojenosti - ZDRAVA POT	0,00	0,00	14.710,46	9.731,75	4.978,71	9.731,73	0,00
62.	Združenje proti spolnemu zlorabljanju	0,00	0,00	7.364,65	5.678,61	1.686,04	5.678,61	0,00
63.	Društ. za pospeševanje veselja do življenja za bolne in trpeče ljudi - RDEČI NOSKI	0,00	0,00	13.759,10	12.294,83	1.464,27	12.294,83	0,00
64.	MENA Maribor - društvo za pomoč ženskam prizadetim z inkontinenco in menopavzo	0,00	0,00	16.386,14	13.738,12	2.648,02	13.738,13	0,00
65.	Društvo KLJUČ	0,00	0,00	12.700,00	11.348,44	1.351,56	12.700,00	0,00
66.	Društvo DEBRA	0,00	0,00	5.273,00	4.711,84	561,16	4.711,84	0,00
67.	Društvo za cistično fibrozo	0,00	0,00	4.000,00	3.574,31	425,69	3.574,31	0,00
68.	Društvo za Downow sindrom Planet 47	0,00	0,00	4.000,00	3.574,31	425,69	3.574,31	0,00
SKUPAJ		76.749,34	64.798,75	7.588.475,13	6.501.374,84	1.087.100,29	6.496.265,63	29.515,30

Iz zgornje tabele je razvidno:

- da je FIHO v letu 2011 realiziral nakazila 68 humanitarnim organizacijam za izvajanje socialnih programov in delovanja v višini 6.501.374,84 €;
- da so humanitarne organizacije v letu 2011 za izvajanje socialnih programov in delovanja porabile 6.496.265,63 € ter sredstva v višini 64.798,75 €, ki so bila prenesena iz leta 2010; skupno 6.561.064,38 €;
- da so skupna prenesena sredstva humanitarnih organizacij iz leta 2010 v leto 2011 znašala 76.749,34 €. Društvo za fenilketonurijo, Društvo Projekt človek, Društvo za celiakijo, Društvo Liga proti epilepsiji Slovenije ter Društvo psoriaticov so prenesena sredstva v celoti namensko porabila. Zveza koronarnih društev in klubov, Društvo Ozara ter Društvo hemofilikov Slovenije prenesenih sredstev niso v celoti porabila in prosijo za odobritev prenosa v leto 2012. Društvo diabetikov Slovenije ni v celoti porabilo sredstev, njihova vloga za prenos sredstev pa je bila po sklepu 27. seje sveta FIHO zavrnjena. Podatka o porabi prenesenih sredstev nismo prejeli od Društva Spominčica, ki se nanaša urgentna sporočila o pravilni izpolnitvi Poročila o finančno ovrednotenih letnih delovnih programih ne odziva;
- da so bila 68 humanitarnim organizacijam z letnim sklepom za leto 2011 odobrena sredstva FIHO v višini 7.588.475,13 €, iz česar izhaja, da predstavljajo nerealizirana sredstva FIHO v letu 2011 glede na prvotni sklep o razporeditvi razliko v višini 1.087.100,29 €;
- da humanitarne organizacije poročajo o porabi 6.496.265,63 € sredstev;
- da za prenos neporabljenih sredstev v letu 2011 prosi 6 humanitarnih organizacij v skupni višini 29.515,30 €.

Vseбина prenosov:

- Društvo za fenilketonurijo Slovenije prosi za prenos neporabljenih sredstev iz leta 2011 v 2012 v višini 586,38 €, ki jih bodo porabili za socialne pomoči članom v obliki dietne prehrane;
- Zveza koronarnih društev in klubov prosi za prenos neporabljenih sredstev iz leta 2011 v višini 3.216,29 €. Sredstva v višini 1.324,15 € bi v Zvezi porabili za delovanje na državni ravni, preostalih 1.892,14 € pa za promocijo;
- Gorska reševalna zveza Slovenije prosi za prenos neporabljenih sredstev iz leta 2011 v višini 15.828,34 €. Sredstva v višini 5.200,00 € bi porabili za nakup dveh medicinskih nahrbtnikov za zdravnike reševalce letalce. Preostala sredstva v višini 10.628,34 € bi porabili za aktivnosti, povezane s praznovanjem 100-letnice GRS;
- Zvezi društev diabetikov Slovenije se je na osnovi vloge z dne 28. 2. 2012 zaradi neupoštevanja 23. člena Pravilnika o merilih in pogojih za uporabo sredstev FIHO zavrnila odobritev prenosa sredstev FIHO za program DIA-FON iz leta 2009 in 2010 v leto 2012 v višini 8.768,62 €, in sicer na 27. seji sveta FIHO dne 23. 4. 2012. Na seji sveta je bil v zvezi s tem sprejet sklep, da se neporabljena sredstva v višini 8.768,62 € razporedijo za izvajanje preventivnih programov za ohranjanje zdravja na lokalni ravni v letu 2012;
- Društvo Ozara – nacionalno združenje za kakovost življenja prosi za prenos sredstev v višini 1.060,82 €, ki jih bodo porabili za nabavo nujno potrebne opreme za izvajanje programov;
- Društvo hemofilikov Slovenije prosi za prenos sredstev v višini 54,85 €, ki jih bodo porabili za izvajanje programa Programirana rekreacija in obnovitvena rehabilitacija.

Zaključne ugotovitve in razvojne perspektive

Pred štirinajstimi leti je bila po zaključeni fazi lastninskega preoblikovanja Loterije Slovenije in ostalih iger na srečo ustanovljena Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) z namenom, da s svojim financiranjem prepreči neenakost, omogoči socialno pravičnost in enake priložnosti ogroženih skupin prebivalstva, oz. tistih iz bolj ranljivih socialno-ekonomskih skupin, kot so invalidi in ostale skupine (kronični bolniki, organizacije za samopomoč in splošno dobrodelne organizacije). Tudi FIHO ni izvzet iz splošnega socialno-gospodarskega položaja v času krize, saj v zadnjem času opažamo znaten padec prilivov sredstev v FIHO, kar lahko še dodatno poveča socialno diferenciacijo. Pogrešamo strategije za zmanjšanje neenakosti na tem področju, za kar pa je potreben sistematičen in koordiniran pristop, kjer tesno sodelujejo politika, stroka, praksa ter zainteresirani uporabniki. S takim pristopom bi dosegli večjo usklajenost medresorskih programov za zmanjševanje neenakosti.

Predvsem v času recesije, ko tudi v FIHO zmanjkuje sredstev na vseh področjih, je izrednega pomena sistemska analiza in reševanje problemov na takšni podlagi. Prav tako kot drugod tudi v FIHO ni na razpolago dovolj sredstev v skladu z naraščajočimi potrebami invalidskih in humanitarnih organizacij, ki za najbolj ranljive družbene skupine izvajajo storitve, s katerimi blažijo socialne stiske oziroma izenačujejo možnosti za enakopravno participacijo v družbi. Pomanjkanje sredstev

Društvo Vita - glasbena delavnica

je zagotovo posledica slabšanja splošne ekonomske situacije v Sloveniji in posledično kupne moči posameznikov, nekaj pa zaradi nelojalne konkurence na področju iger na srečo. V kolikor ne želimo, da najbolj ranljive skupine prebivalcev v družbi še globlje zdrsijo v revščino oziroma v neenakopraven položaj, moramo delovanje FIHO še bolj približati potrebam in naraščanju te populacije, ki je v veliki večini organizirana v invalidskih in humanitarnih organizacijah. Na podlagi anket in raziskav lahko trdimo, da FIHO deluje uspešno in učinkovito, saj so uporabniki z učinki sistema financiranja zadovoljni. Zato bi bilo nespametno v tej težki gospodarski situaciji rušiti obstoječi sistem, ki deluje dobro in ki ga ni mogoče nadomestiti z drugimi finančnimi viri.

To je še toliko bolj pomembno, če upoštevamo politične ideje o združevanju upravljanja državnega premoženja v Državnem premoženjskem holdingu. Tako domača kot mednarodna zakonodaja omogoča monopolno uravnavanje področja iger na srečo. V luči prej povedanega menimo, da je potrebno lastniške deleže KAD-a in SOD-a v strukturi lastniških deležev dveh največjih prirediteljev klasičnih iger na srečo Loteriji Slovenije, d. d., in Športni loteriji, d. d., preoblikovati v strateški naložbi v okviru hčerinske družbe holdinga za upravljanje s strateškimi naložbami. Uvrstitev teh deležev v okvir prestrukturiranja in prodaje bi povzročila drastično negativne posledice za FIHO in FŠO kot prejemnici ključnih koncesijskih sredstev iz naslova prirejanja iger na srečo. Ena od možnih političnih pa tudi najbolj primernih vsebinskih rešitev lastniških deležev

KAD-a in SOD-a v lastniških strukturi Loterije Slovenije, d. d., in Športni loteriji, d. d., pa je sorazmeren prenos teh deležev na Fundacijo za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v RS ter Fundacijo za financiranje športnih organizacij v RS.

V času gospodarske recesije, ko zmanjkuje sredstev na vseh področjih, tudi v FIHU, se moramo problema reševanja izenačevanja možnosti invalidov ter blaženja socialnih stisk najbolj ranljivih družbenih skupin lotevati izredno premišljeno in sistemsko kot celotna družba. Vsakršne parcialne in roko-hitske spremembe tako občutljivega sistema, kot je FIHO, lahko pahne najbolj ranljive družbene skupine v še bolj nezavidljiv položaj.

Ljubljana, maj 2012